

1. התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או
אריאל ברזילי ו/או אביטר אילון ו/או הידי נגב ו/או גילי
גוטווירט ו/או רחלי אל-שי רוזנפלד ו/או חן שופן ו/או דן
שבל

מרחוב יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 9136001
טל': 02-5000073; פקס': 02-5000076

העותרות

- נ ג ד -

1. שר הדיגיטל הלאומי, חה"כ דוד אמסלם
2. הרשות לחברות הממשלתיות
3. היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט

באמצעות פרקליטות המדינה
מרח' צאלח - א - דין 29 ירושלים.
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011

המשיבים

עתירה למתן צווים על-תנאי

ובקשה לקביעת דיון דחוף

1. מוגשת בזאת עתירה לבית משפט נכבד זה, ליתן כנגד המשיבים צווים על תנאי כדלקמן:
1.1. צו על-תנאי כנגד המשיב 1 המורה לו להתייצב וליתן טעם מדוע לא ישיב תשובה מנומקת לגופן של פניותיה של העותרת, בהתאם לחובתו על פי הוראות סעיף 2(א) לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958 (להלן: "חוק ההנמקות"), וזאת לנוכח דחיפותם הרבה של הדברים, וכן העובדה כי העותרת פנתה לראשונה כבר ביום 29.12.20 ולנוכח הצהרתו במכתב לנציב שירות המדינה מיום 19.1.2021 כי "אין כל חובה שבדין שאענה לפניותיהם (של התנועה לאיכות השלטון, ת.נ.) ואין לי כל כוונה גם בעתיד לענות להם".

1.2. צו על תנאי כנגד המשיב 1 המורה לו להתייצב ולנמק מדוע זה לא יפעל כפי שמכותו הקבועה בחוק, ויחתום על כל ייפוי הכח עליהם נדרשת חתימתו למינוי נציגי המדינה באספות הכלליות של החברות הממשלתיות, וזאת לנוכח התנהלותו בחוסר סמכות, מקום בו הוא פועל בניגוד להוראות הברורות הקבועות בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, תוך פגיעה חמורה בעקרונות שלטון החוק, ומתוך שיקולים זרים אשר אינם ממן העניין.

2. כן מתבקש בזאת בית המשפט הנכבד להורות על קיום דיון דחוף בעתירה, על רקע הפרת החוק המתמשכת של המשיב 1 לעתירה, על רקע הפגיעה הקשה בעבודת החברות הממשלתיות, ולנוכח הצורך בבירור דחוף של עתירה זו.
3. נוכח התנהלותו של המשיב 1 עובר להגשת עתירה זו, ובכלל כד סירובו המופגן להשיב לפנייתו, תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות הגשת עתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד.

א. מבוא

1. עתירה זו עניינה בהתנהלותו של המשיב 1, שר בכיר בממשלת ישראל, הממונה באופן בלעדי ועל פי חוק, על החברות הממשלתיות בישראל.
2. עניינה בשר, נבחר ציבור, אשר נמנע ממילוי חובותיו המנהליות כלפי כלל אזרחי המדינה, הן על פי חוק והן מתוקף תפקידו, ומסרב לחתום על ייפויי כח הדרושים לשם השתתפות נציגי המדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות בהן מחזיקה המדינה במניות.
3. בעשותו כן, מביא השר במו ידיו אשר אינן חותמות, לשיתוקן של חברות ממשלתיות הנמצאות בבעלות מלאה של המדינה, ולפגיעה חמורה באלו בהן המדינה היא מחזיקת מניות – שעה שבחברות אלו מתקבלות החלטות העומדות בסתירה לאינטרס הציבורי.
4. כל זאת, עושה המשיב 1 תוך שהוא פועל בחוסר סמכות, ממניעים זרים אשר אינם ממך העניין – ומתוך סכסוך אישי של ממש עם גורמי המקצוע – ותוך שהוא פועל ביודעין ובמנוגד לחוות דעתו המחייבת של היועץ המשפטי לממשלה.
5. ואולם לא רק בכך אמורים הדברים. עתירה זו מוגשת אף בשל סירובו המוצהר והמופגן של השר לפעול לפי חובותו בדיון, הקבועה בחוק ההנמקות ובכללי המשפט המנהלי, ולהשיב לפניית העותרת. ודוק, וכפי שיוסבר להלן, אין המדובר בחוסר מענה בשל "עומסים" או בשל התרשלות כזו או אחרת – אלא מדובר בסירוב מפורש למלא את החובה המנהלית היסודית ביותר של רשות ציבורית באשר היא – ולהשיב לפניית הציבור.
6. משכך, לנוכח הפגיעה הקשה והמתמשכת באינטרס הציבורי ובחברות הממשלתיות – עד כדי פגיעה של ממש בתהליכים חיוניים במשק, לנוכח סירובו של המשיב 1 לפעול כפי חוות דעתו המשפטית של היועץ המשפטי לממשלה, ולנוכח התעלמותו המכוונת מפניותיה הרבות של העותרת, לא נותרה כל ברירה זולת פנייה דחופה זו לבית משפט נכבד זה על מנת שיתערב ויורה לו לפעול כפי חובותו וסמכותו, ולחתום על ייפויי הכח האמורים.
7. יצוין, כי ממש בסמוך להגשת עתירה זו נודע לעותרת כי לפני מספר ימים הוגשה עתירה נוספת העוסקת אף היא בנושא, בבג"ץ 684/21 התנועה לטוהר המידות נ' שר הדיגיטל הלאומי. ואולם, נוכח רוחב היריעה בעתירה דנן וכן השוני בצווים המבוקשים ובמהותם, מוגשת עתירה זו, ומתוך הנימוקים אשר יובאו להלן.

ואלה הם נימוקי העתירה:

ב. הצדדים לעתירה

העותרת:

8. העותרת היא עמותה, רשומה כדין, תנועה עצמאית ולא מפלגתית, המונה כ-52,000 חברים ופעילים ומציינת בימים אלו 31 שנים של עשייה ציבורית ומשפטית בהן חרטה על דיגלה שמירה על טוהר המידות בשירות הציבורי, עידוד ערכי שלטון החוק, שירוש נורמות בלתי ראויות במנהל הציבורי והשרשת נורמות ראויות של מנהל ציבורי תקין.

המשיבים:

9. המשיב 1 הוא שר הדיגיטל הלאומי, אשר על פי החלטת ממשלה מס' 56 מיום 7.6.2020, נכנס בנעליו של שר האוצר לעניין ביצועו של חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות"), ואשר מסרב למלא את הוראות סעיף 50(א) לחוק החברות הממשלתיות בדבר מינוי באי כח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות.

10. המשיבה 2 היא רשות החברות הממשלתיות אשר על פי חוק החברות הממשלתיות כפופה תחת שדה פעולתו של המשיב 1.

11. המשיב 3 הוא היועץ המשפטי לממשלה, העומד בראש המערכת המשפטית של הרשות המבצעת והשירות המשפטי הציבורי. בתפקידו אלו הוא הפרשן המוסמך של החוק כלפי הממשלה. בכובעו הנוסף תפקידו של היועץ המשפטי לממשלה לייצג את האינטרס הציבורי והשמירה על קיום החוק. על כן, השר כפוף למסגרת המשפטית של החוק כפי שמציג לו המשיב 3, וזה מחויב בתפקידו להורות לשר מה הן הוראות הדין החלות על פעולות משרדו.

ג. התשתית העובדתית

ג.1. רקע

12. חוק החברות הממשלתיות הוא החוק אשר קובע את המסגרת החוקית להקמתן ותפקודן של החברות הממשלתיות, וכן מקים את רשות החברות הממשלתיות, וקובע את סמכויותיה. בתוך כך, החוק מעניק לשר האוצר סמכויות שונות בתחום הניהול והפיקוח של החברות הממשלתיות. כפי שיפורט להלן בפרק המשפטי, בין הסמכויות הקיימות לשר האוצר על פי חוק החברות הממשלתיות היא הסמכות למנות באי כוח מטעם המדינה להשתתפות והצבעה באסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות.

13. ביום 17.5.2020, קמה הממשלה ה-35, ממשלת אחדות פריטטית. על מנת לאפשר את הקמתה של הממשלה, הוסכם על הקמתם של משרדי ממשלה חדשים, וביניהם משרד הדיגיטל הלאומי, אשר בראשו עומד המשיב 1.

14. ביום 7.6.2020, התקבלה החלטת ממשלה מס' 56, אשר הקימה את משרד הדיגיטל הלאומי, בראשו עומד המשיב 1. מתוקף החלטה זו הועבר למשרד הדיגיטל הלאומי שטח הפעולה של

רשות התברות הממשלתיות, והועברו כלל סמכויותיו של שר האוצר מתוקף חוק החברות הממשלתיות, אל שר הדיגיטל הלאומי.

העתק החלטת ממשלה מס' 56 מיום 7.6.2020 מצורפת לעתירה זו ומסומנת ע/1.

15. ביום 26.12.2020, פירסם חה"כ דוד אמסלם (הוא המשיב 1) בחשבון הטוויטר שלו מכתב אשר נשלח מטעמו למנהל רשות החברות הממשלתיות, מר יעקב קוינט. במכתב זה הודיע למר קוינט, כי הוא מסרב לחתום על יפוי כוח למינוי נציג המדינה באסיפה הכללית השנתית של חברת רכבת ישראל.

16. ממכתב זה עולה, כי סירובו של המשיב 1 נובע מסכסוך בינו לבין מנהל רשות החברות בעניין אחר – יישום חוות הדעת שניתנה על ידי המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עו"ד דינה זילבר, בעניין מינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות. על פי דבריו של המשיב 1 עצמו, סירובו מגיע משום שמנהל הרשות פעל על פי הנחיות המשנה ליועץ המשפטי לממשלה ולא על פי הנחיית השר – ועל כן הוא מסרב לסייע למנהל הרשות בעניינים מקצועיים של הרשות.¹

העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל רשות החברות הממשלתיות מיום 26.12.2020, מצורף ומסומן כנספח ע/2.

17. בהמשך לכך, ביום 28.12.2020, פרסם המשיב 1 בחשבון הטוויטר שלו מכתב נוסף ששלח למנהל רשות החברות הממשלתיות, ובו סירב לחתום על יפוי הכוח הנדרשים למינוי נציג מדינה באסיפות הכלליות של כלל החברות הממשלתיות.

18. הסיבה שצוינה במכתב זה לסירוב הייתה זהה לסיבה שצוינה בסירוב למנות נציג מדינה לאסיפה הכללית של רכבת ישראל יומיים לפני כן, קרי אותו סכסוך בין המשיב 1 למשיבה 2 הנוגע למינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות.

העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל רשות החברות הממשלתיות מיום 28.12.2020, מצורף ומסומן כנספח ע/3.

ג.2. מיצוי הליכים מטעם העותרת

19. ביום 29.12.2020, פנתה העותרת למשיב 1, בקריאה לפעול על פי סמכותו הקבועה בחוק, ולמנות את באי כוח המדינה בחברות הממשלתיות, וזאת בין השאר, מאחר שסירובו למנות את הנציגים פוגע פגיעה קשה בתפקוד החברות הממשלתיות.

העתק מכתבה של העותרת למשיב 1 מיום 29.12.2020, מצורף ומסומן כנספח ע/4.

20. לאחר שלא נענתה, ביום 5.1.2021, שלחה העותרת מכתב נוסף למשיב 1, בו עמדה העותרת על אי החוקיות החמורה שבאי-מינוי נציגים לאסיפות הכלליות, וקראה בשנית למשיב 1 לפעול על פי הוראות החוק ולחתום על יפוי הכוח לבאי כוח המדינה באסיפות הכלליות.

¹ בהקשר זה ועל מנת שלא יעלם דבר מעיניו של בית המשפט הנכבד, תציין העותרת דכאן כי ניהלה הליך משפטי נפרד בעניין נבחרת הדירקטורים, בבג"ץ 8934/20 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' שר הסייבר והדיגיטל הלאומי.

העתק מכתבה העותרת למשיב 1 מיום 5.1.2020, מצורף ומסומן כנספח ע/5.

21. ביום 24.1.2021 פורסמה חוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה בעניין אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות. בחוות הדעת, עמד היועץ המשפטי לממשלה על כך, שהודעתו של המשיב 1 עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליו לפי החוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין.

22. בחוות הדעת צוין, כי בחברות ממשלתיות בהן המדינה היא בעלת המניות היחידה, לא ניתן לכנס את האסיפה הכללית מבלי למנות באי כוח למדינה, והחברות אינן יכולות להוציא לפועל החלטות אשר דורשות את אישור האסיפה הכללית, כגון אישור תיקונים לתקנון החברה, הסדר בנושא תגמול, ביטוח ושיפוי לנושאי משרה בחברה, אישור מדיניות השכר בחברה, מינוי רואה החשבון המבקר, דיון בנוגע לדו"חות הכספיים ועוד. עוד כתב היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה, כי ניהולן התקין השוטף של חברות אלו, חיוני למדינה ולמשק, ועל כן כינוס האסיפות הכלליות, ואישור החלטות אלו, הוא אינטרס חשוב של המדינה.

23. מעבר לכך, נכתב בחוות הדעת כי בחברות אשר המדינה אינה בעלת המניות היחידה, אי מינוי מיופי כוח למדינה משמעותו כינוס האסיפות הכלליות ללא ייצוג של המדינה בהן, המוביל לאי שמיעת עמדת המדינה באסיפות הכלליות. כך, מציינ היועץ המשפטי לממשלה כי התכנסו אסיפות של שתי חברות שונות אשר המדינה נמנית על בעלי מניותיהן, וקיבלו החלטות בסתירה לאינטרס המדינה, וכן בסתירה להוראות החוק ולכללי ממשל תאגידי, וזאת ללא נוכחות של נציגי המדינה וללא שמיעת עמדת המדינה, וכל זאת לאור העובדה שהמשיב 1 לא חתם על ייפוי הכוח הנדרשים.

24. היועץ המשפטי לממשלה עמד על כך, שהסירוב של המשיב 1 לפעול למינוי באי כוח למדינה, חמור במיוחד לאור העובדה שהדבר נעשה בשל נימוקים שאינם נוגעים לעניין, כפי שעולה ממכתביו למנהל רשות החברות הממשלתיות, ולא בשל נימוקים מקצועיים הנוגעים לגופה של ההמלצה אשר ניתנה על ידי רשות החברות הממשלתיות אותה סירב לאשר.

25. לאור כל הנימוקים הללו, הורה היועץ המשפטי לממשלה למשיב 1 לפעול בהקדם בהתאם לסמכויותיו על פי חוק, לרבות מינוי באי כוח לאסיפות כלליות של חברות ממשלתיות, על מנת שלא ייפגע ניהולן התקין של החברות הממשלתיות, והאינטרס הציבורי.

העתק חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה מיום 24.1.2021 מצורף לעתירה זו ומסומנת ע/6.

26. ביום 24.1.2021 פנתה העותרת למשיב 1 במכתב שלישי במספר, ובו חזרה על דרישתה כי המשיב 1 יפעל על פי סמכותו בחוק וימנה באי כוח לאסיפות הכלליות, ואף הסתמכה על חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה בעניין זה.

העתק מכתבה של העותרת למשיב 1 מיום 24.1.2021 מצורף לעתירה זו ומסומנת ע/7.

סירובו של המשיב 1 להשיב לפניית העותרת

27. במקביל להליך דנן, מנהלת העותרת דכאן הליך נפרד בבית הדין לעבודה בעניין ועדת איתור למינוי מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות, שכותרתו פ"ה 21-01-27942 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' נציבות שירות המדינה, ועניינו בהנמכת תנאי הסף לתפקיד מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות, וכן לעניין קיום המינוי בתקופת בחירות.

28. עובר להגשת הליך זה, פנתה העותרת במספר מכתבים למשיב 1, ובו העלתה טענותיה וביקשה את תגובתו בטרם תפנה לערכאות שיפוטיות, אך לא קיבלה עליהם כל תשובה.

29. והנה, ביום 19.1.2020 התפרסמה ברבים הודעה לתקשורת מטעמו של המשיב 1 בזו הלשון שכותרתה "התייחסות שר הדיגיטל הלאומי, חה"כ דודי אמסלם, לתביעה המופרכת של התנועה לאיכות השלטון, בנוגע למשרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות".

30. במורד הודעה זו, ציין המשיב 1 "טרם סיום, אתייחס לטרוניות התנועה לאיכות השלטון ביחס לכך שהח"מ לא ענה לפנייתם, תוך שצוין בעזות מצח של ממש כי העתירה הוגשה נוכח כך כי לא התקבלה תגובה מטעמי. ובכך- אין כל חובה שבדין שאענה לפנייתיהם ואין לי כל כוונה גם בעתיד לענות להם" (הדגשות אינן מופיעות במקור).

העתק הודעה לתקשורת של השר אמסלם מיום 19.1.2021 מצורף ומסומן כנספח ע/8.

31. להודעה זו צורף עותק מכתב רשמי, מאותו היום, בחתימתו האישית של המשיב 1, אשר מוען לנציב שירות המדינה, הפרופ' דניאל הרשקוביץ, שכותרתו "משרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות-התייחסות לתביעה המופרכת של התנועה לאיכות השלטון".

32. אף במכתב זה, שעיקרו טיעונים משפטיים הנוגעים להליך האמור בבית הדין לעבודה, מצא המשיב 1 מקום להתייחס לפנייתיה של העותרת אליו ("טרוניות" כלשוננו), ובזו הלשון:

"אין כל חובה בדין שאענה לפנייתיהם ואין לי כל כוונה גם בעתיד לענות להם".

העתק מכתבו של השר אמסלם מיום 19.1.2021 מצורף ומסומן כנספח ע/9.

33. הנה כי כן, עולה בבירור כי אין המדובר ב"עומסים" או בחוסר תשומת לב – המשיב 1 מסרב בבירור להשיב לפניית העותרת, ומשכך – מוצו ההליכים ואין עוד טעם לקיימם.

34. להשלמת התמונה, ועל מנת שלא יעלם דבר מעיניו של בית המשפט הנכבד, תציין העותרת כי בהליך האמור בבית הדין לעבודה התקבלה החלטתו של נציב שירות המדינה לעצור את הליך המינוי לעת הזאת, ולנוכח המלצתה של ועדת החריגים בדבר מינוי בתקופת בחירות – ובכך אולי יש ללמדנו על חשיבות המענה לפונים, מענה אשר ייתכן ויכל למנוע פנייה לערכאות.

35. כך או אחרת, מקום בו העותרת לא נענתה לפנייתיה, ואף הובהר לה היטב כי לא תענה, ומקום בו מוסיף המשיב 1 – בחוסר סמכות ומתוך שיקולים זרים שאינם ממן העניין – להביא לשיתוק ולפגיעה בעבודת החברות הממשלתיות, מוגשת עתירה זו ובה הבקשה למתן הצווים על תנאי המופיעים ברישא לעתירה, ולהפיכתם לצווים מוחלטים, וזאת לנוכח הטעמים אשר יפורטו להלן בחלקה המשפטי של עתירה זו.

ד. הטיעון המשפטי

36. הטיעון המשפטי בעתירה זו נסמך על שני אדנים, וכל אחד עומד איתן ברשות עצמו.
37. לצערה הרב של העותרת, בחר המשיב 1 להפר בבוטות את חובותיו המנהליות על פי חוק ועל פי כל דין, ובחר ביוזעין להתעלם מפניותיה החוזרות והנשנות של העותרת. לא זו אף זו, אין המדובר ברשלנות או בעומסים כבדים המעכבים את מתן המענה, אלא **בהתעלמות מכוונת וברורה – בהוראה ישירה של המשיב 1 – מכלל פניותיה של העותרת ובמגוון רחב של נושאים.**
38. במה אמורים הדברים? כאמור לעיל בחלקה העובדתי של עתירה זו, ביום 19.1.2021 כתב השר אמסלם כי אינו מתכוון לענות לפניותיה של העותרת, מכיוון ו"אין כל חובה שבדין שאענה". זאת, **תוך התעלמות מחובתו לפי חוק לתיקון סדרי מינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958.** אשר על כן, התייחסות להתעלמותו הבוטה של המשיב 1 העומדת בניגוד לחוק, תעמוד בבחינת האדן הראשון לעתירה, ולחלקו הראשון של הטיעון המשפטי.
39. האדן השני מהווה את ליבת הטיעון, ובו תצביע העותרת על הכשלים המשפטיים שבהתנהלותו חסרת הסמכות של המשיב 1, הפועל בניגוד לחובתו הקבועה בחוק, ותוך שהוא פועל מתוך שיקולים זרים אשר אינם ממך העניין.
40. לפיכך, סדר הדברים בטיעון המשפטי יהא כדלקמן: ראשית, תידרש העותרת לטענה בדבר הפרתו המכוונת של החוק לתיקון סדרי מינהל (החלטות והנמקות) על ידי המשיב 1. לאחר מכן, תידרש העותרת בהרחבה לשאלת סמכותו וסבירות החלטתו של השר לפעול בניגוד לחובתו הקבועה בחוק, ותוך שהוא פועל אף בניגוד לחוות דעתו המחייבת של היועץ המשפטי לממשלה.
41. **כבר בנקודה זו יובהר, כי בהתאם לחוק לתיקון סדרי מינהל, הימנעות מקבלת החלטה מנומקת בדבר הפעלת סמכויות המשיב 1 כשלעצמה, מעבר להיותה הפרה מוחלטת של כללי המינהל התקין והחובה המינהלית הקיימת בין נבחר ציבור לבין הציבור הרחב, מהווה סירוב לבקשה להפעלת סמכות, ומבלי שניתנו כל נימוקים, ולכן לשיטתה של העותרת יש בו לבד כדי להצדיק מתן הצווים על תנאי המבוקשים ברישא לעתירה, וכפי שיפורט להלן.**
- ד.1. הפרת החוק לתיקון סדרי מינהל (החלטות והנמקות)
42. על המשיב 1 חלה חובה, על פי סעיף 2(א) לחוק לתיקון סדרי המינהל (החלטות והנמקות), התשי"ט-1958 (להלן: "חוק סדרי המינהל"), להשיב לבקשת העותרת להשתמש בסמכותה עפ"י דין, לא יאוחר מ-45 ימים מיום קבלת הבקשה, וזאת בין אם העניין מושא הבקשה טעון בדיקה או דיון נוספים, ובין אם לאו.
43. כך מורנו סעיף 2(א) האמור:

"2. חובת מתן תשובה במועד

(א) נתבקש עובד הציבור, בכתב, להשתמש בסמכות שניתנה לו על פי דין, יחליט בבקשה וישיב למבקש בכתב בהקדם, אך לא יאוחר מארבעים וחמישה ימים מיום קבלת הבקשה."

44. והנה, הגם שהעותרת פנתה למשיב 1 לראשונה ביום 29.12.20, וטרם עברו 45 הימים האמורים, הכריז המשיב 1 במכתב רשמי מטעמו, כי אין בכוונתו להיענות לפניותיה של העותרת ואין בכוונתו להשיב למכתביה.

45. על המדיניות הראויה שיש לנקוט בה עת ממאן בר סמכא מלהשיב לפניות האזרחים, עמד כב' השופט [כתוארו דאז] שמגר, ב-בג"ץ 153/77 ששון פרג' נ' עיריית פתח-תקוה, פ"ד לא(3), 427 432, כשקבע כדלקמן:

"אי-מתן תשובות לאזרח הפונה אל הרשות הוא בגדר רעה חולה ונפוצה במציאות שלנו וככל הנראה לא ניתן לשרש תופעה זו, אלא אם יינקטו צעדים החלטיים ויעילים יותר מאלה הנוהגים עתה, לרבות נקיטת הליכים משמעותיים נגד פקידי הציבור שאינם משיבים במועד על פנייתו של אזרח (ראה סעיף 6(א), סיפא, לחוק הנ"ל). יש יסוד להניח כי תגובות כאמור, בלויית הדרכה והסברה נאותות יהיה בהן כדי להגביר את המודעות לחובת מתן-התשובה, המעוגנת בחוק ואשר מתחייבת גם בלעדי זאת מיחסי אנוש נאותים."

46. מתוך כך, המחוקק לא הסתפק בקביעת המועד הסופי למתן מענה לתשובת הפונה, אלא אף קבע את הנפקות של היעדר מענה כזה בסעיף 6 לחוק סדרי מינהל:

"6. תוצאות אי מילוי אחר החוק

(א) החלטה או פעולה של עובד הציבור לא יהיו פסולות בשל כך בלבד שהוא לא מילא אחרי הוראות הסעיפים 2א, 2ב, 4 או 5; ואולם בכל הליך לפני ועדת ערר או ועדת ערעור או לפני בית המשפט, על עובד הציבור הראיה כי החלטה או פעולה שלא ניתנה לגביהן תשובה או הודעה כאמור, נעשו כדין. הוראות סעיף זה אינן גורעות מאחריותו המשמעותית של עובד הציבור על אי-מילוי חובתו לפי חוק זה.

(ב) לא השיב עובד הציבור או לא הודיע תוך שלושת החדשים כאמור בסעיף 2(א) או (ג), רואים בכך, לענין כל דין, החלטה לסרב לבקשה, ללא מתן נימוקים."

47. יצוין, כי בענייננו דנן המדובר בפניות דחופות לנוכח מחדל חמור ביותר – וכפי שיתואר להלן במורד עתירה זו – המביא לפגיעה של ממש בעבודתן של החברות הממשלתיות, בפגיעה בשלל המשימות אשר הופקדו בידיהן, ובפגיעה באינטרס חשוב של מדינת ישראל, ומכאן גם הדחיפות שבמתן מענה להן, מענה אותו מסרב המשיב 1 ליתן.

48. והנה, אין המדובר בשגגה אלא במדיניות מכוונת גרידא, העולה כדי סירוב לכל דבר ועניין לבקשות העותרת להפעיל סמכות, וללא כל נימוק.

49. להשלכות היעדר מענה מן הרשות המנהלית התייחס כב' השופט מ' נאמן בעת"מ (ח"י) 1179/03 ז. עירון בע"מ נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה- חיפה, 2004, פ"מ מינהליים (תשס"ג) 879, עמ' 889, והדברים בהחלט אף יפים לפה:

"הדין הוא עם העותרת כי סעיפים 6(א) ו-6(ב) הם סעיפים משלימים ולכן נטל הראיה בשאלת החוקיות, שבדרך-כלל הוא מוטל על מי שתוקף החלטה מינהלית, עבר אל המשיבות (ראה זמיר בספרו הנ"ל [7], בעמ' 714-716). דהיינו, חזקת החוקיות איננה עומדת עוד למשיבות ונטל הראיה עבר עליהן (ראה זמיר בספרו הנ"ל [7], בעמ' 920)."

50. חובת ההיענות וההנמקה הופרו על ידי המשיב 1, וכל תשובה עניינית להכרעה בפרשה, כאמור, לא נתקבלה. **במצב עניינים זה יש לראות בהיעדר מענה כסירוב המשיב 1 לפעול כפי גרדי סמכותו, למרות בקשת העותרת וללא כל נימוק, והעברת הנטל להוכחת חוקיות התנהלותו עליו.** לפיכך, עתירה זו, כנדבך ראשון, מבקשת מהמשיב 1 הכרעה ומענה בסוגיות החשובות שבמרכז עתירה זו.

51. **ויובהר, הגם אם למשיב 1 בכובעו הפרטי אי אלו מחלוקות וטענות עם וכלפי העותרת – ארגון חברה אזרחית המציין בימים אלו 31 שנים להיווסדו, בהם ביקר בכלים אזרחיים ומשפטיים למעלה מ-12 ממשלות מכל קצוות הקשת הפוליטית – הרי שברגע שחובש הוא את כובע השר, הרי שחלות עליו החובות החלות על רשות ציבורית, ובהם כללי המשפטי המנהלי והדיניים המקימים אותם.**

52. **העותרת תטען כי מצב עניינים זה מחייב כשלעצמו הוצאת צווים על תנאי כנגד המשיב 1 על סמך היפוך נטל הראיה הסטטוטורי, ותוך התייחסות ברורה של בית המשפט לסירובו של שר במדינת ישראל להשיב במפגיע לפניות הציבור.**

53. עם זאת, ובבחינת למעלה מן הצורך לנוכח האמור עד כה, להלן תבקש העותרת לעלות אלי הקומה השנייה, ולפרוש בפני בית המשפט את מלוא הטיעון המשפטי בעתירה.

2.ד. התשתית הנורמטיבית – חוק רשות החברות הממשלתיות

54. חוק החברות הממשלתיות הוא המסדיר את האופן שבו הממשלה והבאים מטעמה מפעילים ועומדים על הזכויות הקיימות למדינה מתוקף מעמדה כבעלת המניות בחברות אלו. החוק מסמך שרים שונים בממשלה, ומעניק להם סמכויות שונות בתחום הניהול והפיקוח על החברות הממשלתיות, וכפי הוראות סעיף 1 לחוק המגדיר את סמכויות השרים כאמור: **"השרים" – שר האוצר יחד עם השר שנקבע לפי חוק זה כאחראי לעניני החברה".**

55. כפי האמור לעיל בחלקה העובדתי של העתירה, עד לכינונה של הממשלה ה-35, הסמך החוק את שר האוצר כאחראי לביצוע החוק, ואולם, בעקבות החלטת ממשלה מס' 56 מיום 7.6.2020, כנס שר הדיגיטל הלאומי, בנעליו של שר האוצר, לעניין ביצועו של החוק.

56. סעיף 50 לחוק קובע כי על השרים למנות את בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של החברה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן, ומסמך את השרים – לאחר התייעצות עם הרשות – לתת לבא הכוח האמור הוראות בנוגע לדרך יישום סמכות זו ואופן הצבעתו באסיפה הכללית, וזו לשונו:

"מינוי והוראות

50. (א) השרים ימנו את בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באספה הכללית של חברה ממשלתית מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן.

(ב) הודעה על מועד של אספה כללית תימסר לרשות לפחות שבועיים מראש, זולת אם הסכימה הרשות לתקופה קצרה יותר.

(ג) השרים רשאים, לאחר התייעצות עם הרשות, לתת לבא כוח האמור הוראות בדבר אופן הצבעתו באספה הכללית."

57. ברמה המעשית, וכפי האמור בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה אשר צורפה לעתירה זו כנספח 6/ע, הרשות פונה לשרים עובר לקיומה של אסיפה כללית מסוימת בבקשה שימנו עובד רלוונטי מהדרג המקצועי ברשות לשמש בא כוח המדינה באסיפה, ובצירוף המלצתה המקצועית לשרים לעניין ההוראות שמוצע לתת לבא הכוח בדבר אופן הצבעתו.

58. כך, על מנת למנות בא כוח מטעם המדינה לשם ייצוג אינטרס המדינה באסיפה כללית, נדרשת חתימתו של השר הממונה על ייפוי הכוח, ובצירוף חתימתו של השר האחראי על ביצוע החוק – הוא לעת הזאת, המשיב 1, שר הדיגיטל הלאומי.

3.ד. על החשיבות שבמינוי נציגי מדינה לאסיפות הכלליות בחברות הממשלתיות

59. בהתאם לדיני החברות, החלטות יסודיות בהתנהלות החברה דורשות את אישור האסיפה הכללית שלה (וראו והשוו חוק החברות, התשנ"ט – 1999). בין החלטות אלו מניית הסמכויות לאישור תיקונים בתקנון החברה, הסדרים בנושא תגמולים שונים, מדיניות השכר בחברה, דיון בדו"חות הכספיים ועוד.

60. כאמור לעיל בחלקה העובדתי של העתירה, בהעדר ייפוי הכוח לא יכול להשתתף בא כוח המדינה בדיוני האסיפות הכלליות. במקום בו המדובר בחברות בהן המדינה היא בעלת המניות היחידה – הרי שלא ניתן לקיים אסיפה כללית והתוצאה המיידית היא שיתוק קבלת החלטות יסוד בחברות ממשלתיות הנמצאות בבעלות מלאה של המדינה.

61. חמור לא פחות, הוא העדרו של נציג המדינה מדיוני האסיפה הכללית בחברות בהן המדינה היא מחזיקת מניות, ובהעדר בא כוח מייצג, עשויים יתר בעלי המניות לקבל החלטות הפוגעות באינטרס הציבורי, ובניגוד לעמדתה וטובתה של המדינה כפי שרואה אותה השר הממונה.

62. כפי האמור בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, לעניין זה משמעות אקוטית לניהולן התקין והשוטף של עשרות החברות הממשלתיות הפועלות כיום, על שלל המשימות שהופקדו בידיהן, ניהול שהוא חיוני למדינה ולמשק, ומהווה אינטרס חשוב ביותר של המדינה. לעניין זה, תצוין העותרת כי בין החברות הנמנות בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה נמנית רכבת ישראל, חברות המנהלות קרנות השתלמות לעובדים בתחום החינוך וחברות נוספות.

63. לא זו אף זו, על פי האמור בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, ביום 28.12.2020, התקיים דיון באסיפות של שתי החברות המנהלות קרנות אלו, ובהעדר חתימה של המשיב 1 לא יכלו להשתתף בהן נציגי משרד החינוך (על אף שחתימתו של שר החינוך ניתנה להם). כתוצאה מכך אושרו בישיבות אלו החלטות לגביהן הוחלט כי המדינה תתנגד לקבלתן, ותוך פגיעה חמורה באינטרס המדינה – שהוא אינטרס הציבור.

64. הנה כי כן, והדברים אינם עומדים אך בבחינת "תיאוריה", בהעדר חתימתו של המשיב 1 על ייפוי הכת, לא תוכל המדינה ליטול חלק באסיפות הכלליות – והתוצאה היא שיתוק עבודת החברות הממשלתיות בבעלות מלאה, או פגיעה חמורה באינטרס הציבורי – פגיעה אשר מתרחשת כבר כעת.

4.ד. בסירובו לחתום על ייפויי הכח פועל המשיב 1 בחוסר סמכות

65. ככלל, החלטה של רשות מנהלית **שלא לקיים** את המצווה עליה מהווה אף היא "החלטה של רשות". כך, בהתאם לאמור בסעיף 2 לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התשי"ס-2000 לפיו:

"החלטה של רשות" - החלטה של רשות במילוי תפקיד ציבורי על פי דין, לרבות העדר החלטה וכן מעשה או **מחדל**."

66. מכך נובע, שגם היעדר ההחלטה ואי עשייה, כפופים לחובה שלפיה על הרשות לפעול אך ורק בגדר הסמכויות שהוקנו לה בדין. כלומר, גם הפרת חובה זו היא בגדר חוסר סמכות או חריגה מסמכות (ראו לעניין זה, ד"ר א' שרגא ור' שחר, המשפט המינהלי, כרך 3 (עילות ההתערבות), עמ' 15).

67. ברי, שמקום בו מוענקת סמכות לרשות ונקבעו תנאים להפעלתה (ובענייננו אנו השלב הראשון בהפעלת הסמכות מהווה חתימת השר הממונה על החברה), מוטלת על הרשות, הלכה למעשה, חובת פעולה.

68. כך, שככלל, אי הפעלת הסמכות שבחובה, מהווה פעולה בחוסר סמכות בדרך של מחדל. לעניין זה, יפים דבריו של המלומד ברוך ברכה, בספרו **משפט מינהלי**, כרך ב (תשנ"ו):

"עצם הענקת הסמכות מלמד על כך שהמחוקק בדעה שקיים צורך להסדיר בדרך שלטונית נושא מסוים ושהרשות היא המתאימה להתמודד עמו. ואכן, זו ההצדקה החוקתית להפקדת כוחות שלטוניים בידי האמונות של המנהל הציבורי. כוחות אלו נועדו להפעלה בהתאם לצרכים שביסוד הענקתם. ומכאן שהענקת סמכות משמעותה הטלת חובת פעולה" (שם, בעמ' 23; ההדגשות אינן במקור).

69. לעניין זה, תטען העותרת כנדבך ראשון לטיעון המשפטי, כי בפעולתו זו פועל המשיב 1 בדרך של חוסר סמכות במחדל, ומכאן שדין פעולה זו הינו בטלות מעיקרא.

5.ד. בסירובו לחתום על ייפויי הכח בהעדר נימוקים, פועל המשיב 1 מתוך שיקולים

זרים שאינם ממון העניין

70. מקום בו הופקדת בידי הרשות סמכות מנהלית – סמכות זו צריכה להיות מופעלת בנאמנות, בסבירות, בתום לב, באופן המשרת אינטרסים ציבוריים, בענייניות, ללא שיקולים זרים ובהוגנות.

71. יודגש, כי דרישת הענייניות הינה בסיס לכל מערכת אמון בין רשות מינהלית לבין הציבור, אשר היא משרתת אותו בנאמנות, וכי נדרש כי החלטת הרשות תתבסס על שיקולים ענייניים בלבד. לעניין זה נפנה לדבריה של כב' השופטת א' פרוקצ'יה, בבג"ץ 10907/04 סולודוך נ' עיריית רחובות, פ"ד סד(1) 331 (פורסם בנבו, מיום 1.8.2010):

"על רשות מינהלית לשקול שיקולים ענייניים ולהימנע משיקולים זרים בפעולותיה ובהחלטותיה. על מניעה להיות רלבנטיים לענין ולקדם את צרכי המינהל בהשגת המטרה שלשמה נעשית הפעולה (שם, בפס' 65; ההדגשות אינן במקור)"

72. כפי האמור לעיל בחלקה העובדתי של עתירה זו, וכפי המובא בפירוט בחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה מיום 24.1.2020, סירובו של המשיב 1 לחתום על יפויי הכח נובע מתוך סכסוך שאין עניינו ממך העניין, ואשר עניינו בניהול "נבחרת הדיקטורים" ובוודאי שלא קשור למינוי באי כוח המדינה באסיפות הכלליות או חילוקי דעות מקצועיים בין השר לבין רשות החברות בנושא זה.

73. הנה כי כן, בסירובו למלא את סמכותו לחתום על יפויי הכח, פועל המשיב 1 מתוך שיקולים זרים שאינם ממך העניין, באופן החורג מסמכותו, ובחוסר סבירות קיצוני היורד לשורשי העניין ומחייב את התערבותו של בית המשפט הנכבד.

6.ד. בסירובו לחתום על יפויי הכח פועל המשיב 1 בניגוד לחוות דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, שהוא פרשנו המוסמך של החוק

74. מושכלות ראשונים הן, כי היועץ המשפטי לממשלה הוא הפרשן המוסמך של החוק כלפי רשויות המנהל, וחוות דעתו מחייבת אותן - כל עוד לא פסק בית המשפט אחרת. דברים אלו הובאו אך לפני מספר ימים בפסק דינה של כב' השופטת ברק ארז בבג"ץ 158/21 רופאים לזכויות אדם נ' השר לבטחון פנים ואח' (מופיע באר"ש, 31.1.2021). (עוד לעניין זה ראו בג"ץ 4267/93 אמיתי – אזרחים למען מינהל תקין וטוהר המידות נ' ראש ממשלת ישראל, פ"ד מז(5) 441, 476 (1993).

75. בפרשו את הדין הקיים, היועץ המשפטי לממשלה איננו רק "מייעץ", ולחוות דעתו אופי מעין-שיפוטי. במובן זה, פעולת רשות מנהלית בניגוד להנחיות היועץ המשפטי לממשלה כמוה כפעולה בניגוד לדין – חוות דעתו מחייבת באשר היא משקפת את הדין הקיים. משמעות הדבר "איננה שהממשלה כפופה ליועמ"ש, אלא שהיא כפופה לחוק – ופירושו של היועמ"ש את החוק מחייב אותה", כדבריה של כב' השופטת ברון בבג"ץ 5134/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' מועצת מקרקעי ישראל, בפסקה 48 לפסק דינה (פורסם בנבו 14.11.16).

76. ומכאן, הרי שמקום בו פועל המשיב 1 בניגוד לחוות דעתו המפורשת של היועץ המשפטי לממשלה, הרי שהוא פועל בניגוד לפרשנות החוק המחייבת אותו – ומכאן שפועל הוא בניגוד לחוק, באופן המחייב את התערבותו של בית המשפט הנכבד.

7.ד. נוכח הנסיבות האמורות לעיל, הופכת סמכות הרשות של המשיב 1 לסמכות שבחובה

77. המשיב 1, הוא השר הממונה על החברות הממשלתיות, מחויב לשמירה על האינטרס הציבורי ועל אמון הציבור ברשויות. לשם כך, כאמור, מוקנות לו סמכויות רבות שבשיקול הדעת (סמכויות רשות), ולרבות הסמכות המוקנית לו בסעיף 50(א) לחוק החברות הממשלתיות, למנות את "בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באספה הכללית של חברה ממשלתית מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן."

78. העותרת תטען כי בנסיבות בהן עוסקת העתירה דנן, ובהעדר כל נימוקים רלוונטיים, הופכת הסמכות שברשות לסמכות שבחובה.

79. אמות המידה לבחינת סוגיית הפיכת הסמכות שברשות לסמכות שבחובה, יהיו אותן אמות המידה המקובלות בפסיקה בעת בחינתן של הפעלת סמכויות סטוטוריות אחרות, ובהן, בין היתר, סבירות, מידתיות, שרירות או הפליה.

80. בנסיבות דנן בהן מתעלם המשיב 1 מחובתו על פי חוק, ותוך שהוא מביא לשיתוק פעולתן של החברות הממשלתיות, ולמצער לקבלת החלטות הפוגעות פגיעה אנושה באינטרס הציבורי – מתחייבת הפעלתה של הסמכות. **הימנעות מהפעלת סמכות הינה בטלה**, ועל כן בהימנעות מלחתום על יפויי הכוח, מפר המשיב 1 את חובתו המנהלית, ובכך חורג מסמכותו.

81. יפים לעניין זה דבריו של הנשיא שמגר בבג"ץ 3094/93 **התנועה למען איכות השלטון נ' ממשלת ישראל**, פ"ד מז(5), 404, 419-420, :

"...זאת ועוד, כפי שצוין כבר בעבר אין לצורך העניין שבפנינו, היינו עניין הפעלתו של שיקול דעת, הבדל בין הפעלת סמכות לבין הימנעות מהפעלת סמכות : בהתקיים התנאים המקדמיים הזורשים הפעלת הסמכות, גם חייבת הרשות הסטוטורית לפעול. מכאן, כי גם אם הרשות ממאנת להפעיל סמכות שבשיקול דעת ניתן לבחון הימנעותה האמורה מפעולה לפי אמות המידה המקובלות בעת בחינתן של סמכויות סטוטוריות, היינו ניתן לבחון אם ההימנעות משימוש בסמכות נבעה משיקולים סבירים או שמא חייב מכלול הנסיבות את הפעלת הסמכות; כן נבחן אם ביסוד ההימנעות אינם מונחים חוסר סבירות, שרירות או הפליה העלולות לפסול את מעשיה או מחדליה של הרשות.

משמע, לא רק הפעלת סמכות בנסיבות בהן הפעלתה אינה סבירה, אלא גם הימנעות מהפעלת סמכות שבשיקול דעת בשל טעמים בלתי סבירים, יכולים להוליך למסקנה כי ההימנעות מפעולה היא בטלה."

ומסכם :

"סמכות הרשות הופכת לסמכות שבחובה כאשר הנסיבות העובדתיות הן כאלה שערכי היסוד של השיטה החוקתית והמשפטית שלנו הופכים את אי הפעלתה של הסמכות לבלתי סבירה, באופן היורד לשורשו של העניין." [הדגשות הוספו ע"י הח"מ]

82. העותרת סבורה כי הפגמים המנהליים עליהם עמדה לעיל בעתירה זו, הופכים את סמכות המשיב 1 מסמכות שברשות לסמכות שבחובה. הימנעות מהפעלת חובה זו עומדת בבחינת חריגה מסמכות, אשר אי מילויה מהווה חוסר סבירות קיצוני.

83. ואכן, וכפי שקבע זאת במילותיו הברורות הנשיא שמגר, הנסיבות העובדתיות הן כאלה שערכי היסוד של השיטה החוקתית והמשפטית שלנו הופכים את אי הפעלתה של הסמכות לבלתי סבירה, באופן היורד לשורשו של העניין, המחייב את התערבותו של בית המשפט הנכבד.

ה. סיכום

84. העתירה אשר הונחה בפניו של בית המשפט הנכבד עניינה בשר בממשלת ישראל אשר בחר למעול מעילה של ממש בשליחותו הציבורית, לבכר שיקולים זרים וקנטרניים על פני תפקידו הציבורי, אשר פעל בחריגה מסמכות, בניגוד לחובה המנהלית החלה עליו ותוך הפרת חובת הנאמנות שלו לציבור.

85. כך, במו ידיו ובמחדלו הביא המשיב 1 לשיתוק יכולתן של חברות ממשלתיות לקבל החלטות חיוניות, ולפגיעה חמורה באינטרס הציבורי בקבלת החלטות בחברות בהן המדינה היא מחזיקת מניות לצד גורמים פרטיים.

86. לצד זאת, האירה העתירה זרקור לתופעה הפסולה והמגונה אשר ראוי היה כי תחלוף מן העולם במדינת ישראל של שנת 2020, והיא תופעת הרשויות הציבוריות אשר מתעלמות מפניות הציבור. ובפרט מקום בו עשה זאת המשיב 1 ביוזעין, במפורש ובבוטות – תוך שהוא מודיע בריש גלי כי אין בכוונתו להשיב לפניותיה – וגם זאת, על אף תובותיו המנהליות, ומתוך שיקולים זרים אשר אינם ממין העניין.

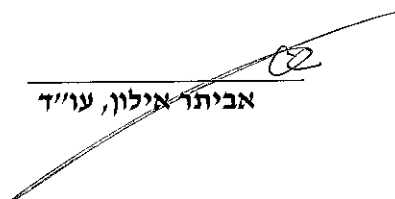
87. מכל האמור, מתכבדת העותרת לבקש מבית המשפט הנכבד להוציא צווים על תנאי כמבוקש ברישא לעתירה ולעשות אותם צווים מוחלטים.

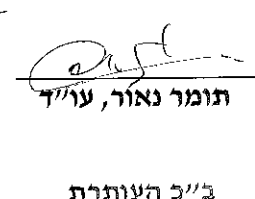
88. נוכח גרירת הרגליים של המשיב 1 הממאן למלא חובותיו, ולנוכח הנזקים הכבדים הנגרמים לפעילותן של החברות הממשלתיות, למשק, וכן לאינטרס הציבורי תתכבד העותרת לבקש כי בית המשפט הנכבד יורה על קיום דיון דחוף בעתירה.

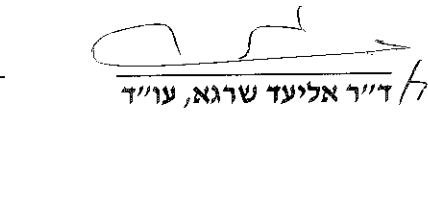
89. כן, ולאור התנהלותו הפסולה עובר להגשת העתירה, ולרבות התעלמותו הגורפת מפניותיה הרבות וסירובו המפורש להשיב להן, תבקש העותרת מבית המשפט הנכבד כי יורה על חיוב המשיב 1 בהוצאות הגשת עתירה זו, לרבות שכ"ט עו"ד.

90. עתירה זו נתמכת בתצהירו של ד"ר שחף גל, מנכ"ל העותרת.

91. מן הדין ומן הצדק להיענות לעתירה זו.

אביתר אילון, עו"ד

תומר נאור, עו"ד

ד"ר אליעד שרגא, עו"ד

ב"כ העותרת

כ"ב שבט, תשפ"א, 04 פברואר 2021

1. התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697

ע"י ב"כ עו"ד ד"ר אליעד שרגא ו/או תומר נאור ו/או
אריאל ברזילי ו/או אביתר אילון ו/או הידי נגב ו/או גילי
גוטווירט ו/או רחלי אל-שי רוזנפלד ו/או חן שופן ו/או דן
שבל

מרחוב יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 9136001
טל': 02-5000073 ; פקס': 02-5000076

העותרות

- נ ג ד -

1. שר הדיגיטל הלאומי, חה"כ דוד אמסלם

2. הרשות לחברות הממשלתיות

3. היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט

באמצעות פרקליטות המדינה

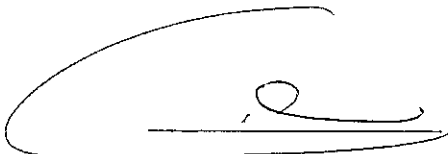
מרח' צאלח - א - דין 29 ירושלים.

טל': 073-3925590 ; פקס : 02-6467011

המשיבים

תצהיר מטעם העותרת

אני הח"מ שחף גל, מס' זהות 053438974, מנכ"ל העותרת, מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בעתירה זו נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונותי.

חתימת המצהיר

אישור

אני עו"ד אביתר אילון, מאשר בזאת כי ביום 4.2.2021, חתם בפני מר שחף גל, מס' זהות 053438974, על הצהרתו דלעיל, לאחר שהזהרתיו כי עליו להצהיר ולומר את האמת, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, ולאחר שאישר את נכונות הצהרתו.

14322 .ד.י.
אביתר אילון, עו"ד

רשימת נספחים

העתק החלטת ממשלה מס' 56 מיום 7.6.2020	<u>נספח 1/ע</u>
העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל רשות החברות הממשלתיות מיום 26.12.2020	<u>נספח 2/ע</u>
העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל רשות החברות הממשלתיות מיום 28.12.2020	<u>נספח 3/ע</u>
העתק מכתבה של העותרת למשיב 1 מיום 29.12.2020	<u>נספח 4/ע</u>
העתק מכתבה העותרת למשיב 1 מיום 5.1.2020	<u>נספח 5/ע</u>
העתק חוות דעת היועץ המשפטי לממשלה מיום 24.1.2021	<u>נספח 6/ע</u>
העתק מכתבה של העותרת למשיב 1 מיום 24.1.2021	<u>נספח 7/ע</u>
העתק הודעה לתקשורת של השר אמסלם מיום 19.1.2021	<u>נספח 8/ע</u>
העתק מכתבו של השר אמסלם מיום 19.1.2021	<u>נספח 9/ע</u>

נספח ע/1

העתק החלטת ממשלה מס' 56 מיום

.7.6.2020

החלטה מספר 56 של הממשלה מיום 07.06.2020

נושא החלטה:

הקמת משרד הדיגיטל הלאומי ותיקון החלטות ממשלה

מחליטים:

1. הקמת משרד הדיגיטל הלאומי ושינוי חלוקת התפקידים בין השרים.
 - א. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ג) לחוק יסוד: הממשלה, להקים משרד חדש שייקרא "משרד הדיגיטל הלאומי".
 - ב. בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(א) לחוק יסוד: הממשלה, למנות את השר דוד אמסלם לשר הדיגיטל הלאומי, להביא את החלטות בסעיף זה לאישור הכנסת בהתאם לסעיפים 31(א) ו-31(ג) לחוק יסוד: הממשלה.
2. העברת שטחי פעולה וסמכויות למשרד הדיגיטל הלאומי.
 - א. רשות התקשוב הממשלתי.
 - (1) בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר ממשרד ראש הממשלה למשרד הדיגיטל הלאומי את שטח הפעולה: רשות התקשוב הממשלתי.
 - (2) בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה על העברת שטח הפעולה כאמור בסעיף (1) לעיל ליושב ראש הכנסת ולהביאה לידיעת הכנסת.
 - (3) לתקן את נספח א' להחלטת הממשלה מס' 3543 מיום 11.2.2018, כך שבהרכב ועדת האיתור למשרת ראש רשות התקשוב הממשלתי, בכל מקום, במקום "מנכ"ל משרד ראש הממשלה" יבוא "מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי".
 - (4) לתקן את התוספת לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, כך שיתווסף אליה "משרד הדיגיטל הלאומי" ולהעביר את משרת "ראש רשות התקשוב הממשלתי" שבפרט 57 לתוספת תחת "משרד הדיגיטל הלאומי".
 - (5) לתקן את החלטת ממשלה מס' 2097 מיום 10.10.2014 בנושא הרחבת תחומי פעילות התקשוב הממשלתי, עידוד חדשנות במגזר הציבורי וקידום המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית" כך שבסעיף 9(ב) לגבי ועדת החריגים יכתב במקום "בראשות מנכ"ל משרד ראש הממשלה", יבוא: "בראשות מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי". בנוסף, בסעיף 18(ד) במקום "משרד ראש הממשלה" יבוא "משרד הדיגיטל הלאומי".
 - (6) לתקן את החלטת הממשלה מס' 1008 מיום 17.1.2016 בנושא העמדת ערוץ תקשורת מקוון לצבור לפנייה אל הממשלה כחלופה לפקסומיליה, כך שהמילים "במשרד ראש הממשלה" שבסעיף 3(ב) ימחקו.
 - א. המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית".
 - (1) בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה להעביר מהמשרד לשוויון חברתי למשרד הדיגיטל הלאומי את שטח הפעולה: המיזם הלאומי "ישראל דיגיטלית".
 - (2) לתקן את החלטת הממשלה מס' 1046 מיום 15.12.2013, אשר תוקנה בהחלטתה מס' 36 מיום 26.5.2015 כדלקמן: בכל מקום שבו נאמר "השרה לאזרחים ותיקים" או "המשרד לאזרחים ותיקים" יבוא במקום "שר הדיגיטל הלאומי" או "משרד הדיגיטל הלאומי", בהתאמה, למעט בסעיף 1(א) שבו במקום "השרה לשוויון חברתי או מי מטעמה" יבוא "מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי". כמו כן, להוסיף לצוות הבין משרדי הקבוע בסעיף 4(א) את מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי.
 - (3) לתקן את החלטות הממשלה מס' 151 מיום 28.06.2015 כך שבכל מקום שבו נאמר "השרה לאזרחים ותיקים" יבוא "שר הדיגיטל הלאומי", למעט בסעיף (א), שם במקום "נציג המשרד לאזרחים ותיקים" יבוא "מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי".
 - (4) לתקן את החלטות ממשלה מס' 1007 מיום 17.01.2016, מס' 1933 מיום 30.8.2016, מס' 2262 מיום 8.1.2017, מס' 2733 מיום 11.06.2017, מס' 3709 מיום 25.3.2018, סעיף 26(ב) להחלטת הממשלה מס' 4328 מיום 2.12.2018 ומס' 4722 מיום 10.11.2019, כך שבכל מקום "במשרד לשוויון חברתי" או "המשרד לשוויון חברתי" או "שוויון חברתי" או "השרה לשוויון חברתי" יבוא "במשרד הדיגיטל הלאומי" או "משרד הדיגיטל הלאומי" או "שר הדיגיטל הלאומי", בהתאמה. בהחלטת הממשלה מס' 2733 מיום 11.6.2017 יבוצע תיקון נוסף כך שצוות מיצוי זכויות באמצעים דיגיטליים הנגשת מידע על זכויות ויעול תהליכים בירוקרטיים למימוש זכויות יכלול את נציג המשרד לשוויון חברתי.
 - ב. בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה על העברת שטח הפעולה כאמור בסעיף (1) ליושב ראש הכנסת ולהביאה לידיעת הכנסת.
 - א. רשות החברות הממשלתיות.
 - (1) בהתאם לסעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר ממשרד האוצר למשרד הדיגיטל הלאומי את שטח הפעולה: רשות החברות הממשלתיות.
 - (2) בהתאם לסעיף 9(א)(11) ו-(ב) לחוק הממשלה, התשס"א-2001, למסור הודעה על העברת שטח הפעולה ליושב ראש הכנסת ולהביאה לידיעת הכנסת.
 - (3) בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר לשר הדיגיטל הלאומי את הסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי החוקים הבאים:
 - א. חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן – חוק החברות הממשלתיות), לרבות הסמכות לפי סעיף 59(א) שהועברה מראש הממשלה לשר האוצר בהתאם להחלטת הממשלה מס' 42 מיום 31.5.2015.
 - ב. סעיף 345לב לחוק החברות, התשנ"ט-1999.
 - ג. סעיף 25 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004, בכל הנוגע להברה בהפרטה או חברה ממשלתית או בת ממשלתית, לרבות חברה שהופרטה.
 - (3) בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להעביר את הסמכות לפי סעיף 59(א) לחוק משר הכלכלה (אליו הועברה בהתאם להחלטת הממשלה מס' 42 מיום 31.5.15) אל שר האוצר.
 - (4) בהתאם לסעיף 31(ב) לחוק יסוד: הממשלה, להביא את החלטות בסעיפים (2) ו-(3) לעיל לאישור הכנסת. העברת שטח הפעולה כאמור בסעיף (1) לעיל תיכנס לתוקפה במועד שיתקבל אישור הכנסת להעברת הסמכויות האמורות בסעיפים קטנים (2) ו-(3).
 - (5) מובהר כי במסגרת העברת שטח הפעולה והסמכויות כאמור בסעיפים (1)–(2) לעיל, ומבלי לגרוע מסמכויות השרים כמשמעם בפרק ח' לחוק החברות הממשלתיות או סעיף 25 לחוק רשות הספנות והנמלים, התשס"ד-2004 (להלן – חוק רשות הספנות והנמלים), האחריות של גרמי המקצוע במשרד האוצר לטיפול עבור השרים הרלוונטיים בצווי אינטרסים חיוניים לפי פרק ח' לחוק החברות הממשלתיות או לפי סעיף 25 לחוק רשות הספנות והנמלים ובפעולות מכוחם ובמניית מדינה מיוחדות לפי החלטות ועדת שרים לענייני הפרטה, ובפעולות מכוחן, ותעבר במסגרת העברת שטח הפעולה ממשרד האוצר ותהיה באחריות רשות החברות הממשלתיות, וזאת, למען הסר ספק, גם לאחר הפרטת החברות.
 - ג. להנחות את שר הדיגיטל הלאומי כי הפעלת סמכויותיו לפי פרק ח' לחוק החברות הממשלתיות, לרבות סמכויות מכוח אחזקות במניות מדינה מיוחדות וכן סמכויותיו לפי סעיף 25 לחוק רשות הספנות והנמלים, והכול ביחס לחברות שהופרטו, תיעשה בהתייעצות עם שר האוצר.
 - (6) למען הסר ספק, אין בהעברת שטח הפעולה או הסמכויות כאמור בסעיפים (1)–(2) לעיל כדי לגרוע מסמכויות שר האוצר מקום שהוא נקבע כשר האחראי לענייני חברה לפי

חוק החברות הממשלתיות, וסמכויותיו כשר הממונה על ענייני חברה ישארן ללא כל שינוי.

- (7) בכל מקום בו ניתנה בהחלטת ממשלה סמכות או תפקיד מפורשים לשר האוצר או למשרד האוצר מכוח היות שר האוצר אמן על שטח הפעולה של רשות החברות הממשלתיות, לרבות מכוח סמכויות שנמנו בסעיף 2(ג) להחלטה זו ולעניין אחזקת המדינה במניות מדינה מיוחדות, יבוא במקומם שר הדיגיטל הלאומי או משרד הדיגיטל הלאומי לפי העניין, למעט כאשר מדובר בסמכויות או תפקידים שניתנו מכוח החלטות ממשלה בנוגע לקביעתו של שר האוצר כשר האחראי לענייני החברה, כמשמעות מונח זה בחוק החברות הממשלתיות.
- לרשום את הודעת שר הדיגיטל הלאומי לפיה בכונתו להביא הצעה דומה לתיקון החלטות הרלוונטיות של ועדת השרים לענייני הפרטה כמשמעה בסעיף 59 לחוק החברות הממשלתיות לאישורה של ועדת השרים האמורה, ככל הנדרש.
- (8) בכל מקום בו שנקבע בהחלטת ממשלה כי דירקטור מטעם המדינה בחברה ממשלתית, בחברת בת ממשלתית או בחברה מעורבת ימונה מקרב עובדי משרד האוצר, יקבע במקום כי ימונה דירקטור מקרב עובדי המדינה. זאת למעט במקרים שבהם השר שנקבע כאחראי לענייני החברה לפי החוק הוא שר האוצר. סעיף זה יחול על דירקטורים שימונו החל ממועד קבלת החלטה זו.
- (9) להנחות את שר הדיגיטל הלאומי לפעול מכוח סמכותו לפי תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים), למיני ועדת מכרזים לעניין מכירת מניות המדינה בהקדם האפשרי.
- לרשום את הודעת שר הדיגיטל הלאומי לפיה בכונתו למנות ועדה בהרכב כדלהלן: 3 נציגים מרשות החברות הממשלתיות, החשב הכללי או נציגו וכן נציג מקרב עובדי משרדו. והכול בכפוף להוראות תקנה 8 לתקנות חובת המכרזים.
- (10) להורות לרשות החברות הממשלתיות לפעול, ככל שניתן וככל שנדרש על פי דין, לתיקון מסמכי ההתאגדות של התאגידים הרלוונטיים כך שישקפו את האמור בהחלטה זו.
3. לאחר העברת שטחי הפעולה כמתואר לעיל, משרד הדיגיטל הלאומי, בתיאום עם נציבות שירות המדינה, יקדם את איחוד רשות התקשוב והמיזם הלאומי "שראל דיגיטלית" במשרד הדיגיטל הלאומי. בשים לב לסעיף 4 בהחלטת הממשלה מס' 3398 מיום 11.01.2018.
4. להטיל על מנכ"ל משרד ראש הממשלה ונציגי משרד הדיגיטל הלאומי להציע לראש הממשלה ולשר הדיגיטל הלאומי מתווה להעברת סמכויות בתחום מערך הסייבר הלאומי ונציבות שירות המדינה, מראש הממשלה לשר הדיגיטל הלאומי.
5. להקים צוות בראשות נציג משרד ראש הממשלה ובהשתתפות נציגי משרד הדיגיטל הלאומי, המשרד לשוויון חברתי, אגף התקציבים, אגף החשכ"ל במשרד האוצר ונציבות שירות המדינה. בכל הנוגע לרשות החברות הממשלתיות, יהיו חברים בצוות נציגי משרד האוצר ורשות החברות הממשלתיות במקום נציג המשרד לשוויון חברתי. הצוות יגיש לראש הממשלה ולשר הדיגיטל הלאומי, וכן לשר האוצר או לשרה לשוויון חברתי, לפי העניין, בתוך 21 יום את המלצותיו ביחס לאופן ביצוע העברת שטח הפעולה והסמכויות כאמור בסעיף 2 לעיל, לרבות העברת כוח-אדם, מלואות, תקציבים, אמצעים, הסכמים וכל נושא נוסף שימצא לנכון, וכן המלצות בדבר תיקוני חקיקה ותיקון החלטות ממשלה, ככל שיידרשו.
6. למשרד הדיגיטל הלאומי יועברו רכיבי התקציב מתוך תקציב משרד ראש הממשלה, משרד האוצר והמשרד לשוויון חברתי אשר יוחדו בתקציבם /או שמשו אותם לשטחי הפעולה ולסמכויות שיועברו, וכן ההתקשרויות וכוח-האדם המשמש לכך, כמו כן יועברו כוח האדם והתקציב הדרושים מיחידות המטה כמתחייב מהעברת שטחי הפעולה והסמכויות כאמור, כפי שיוסכמו השרים לאחר קבלת המלצות הצוות כאמור בסעיף 5.
- לרשום את הודעת שר הדיגיטל הלאומי שלפיה בכונתו לפנות לנציב שירות המדינה במטרה לכלול בתקן המוצע למשרד יועץ משפטי עצמאי.
7. עד להשלמת ההיערכות המנהלית לקליטת שטחי הפעולה והסמכויות ולא יאוחר מתום התקופה שתסוכם בין המשרדים, ימשיכו הגופים הנכללים בשטח הפעולה שיועבר לקבל את מלוא השירותים הדרושים לפעולתם הסדירה מהמשרדים המקוריים.

הנוסח המחייב של החלטות הממשלה הינו הנוסח השמור במכירת הממשלה.

הנוסח המחייב של הצעות חוק ודברי חקיקה הנזכרים בהחלטות הינו הנוסח המתפרסם ברשומות.

החלטות תקציביות כפופות לחוק התקציב השנתי.

נספח ע/2

העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל
רשות החברות הממשלתיות מיום
.26.12.2020

משרד הדיגיטל הלאומי
לשכת השר

ירושלים, יא' טבת תשפ"א

26 בדצמבר 2020

לכבוד

מר יעקב (ינקי) קוינט

מנהל רשות החברות הממשלתיות

שלום רב,

הנדון: בקשתך לחתימת על ייפוי כח לנציג המדינה באסיפה כללית שנתית של חברת רכבת ישראל בע"מ

קיבלתי את פנייתך שבנדון, ולאחר שהשבתם לתנועה לאיכות השלטון כי אתם פועלים אך ורק על פי הנחייתה הישירה של המשנה ליועמי"ש הגב' דינה זילבר, ולתדהמתי גם נחשפתי לתשובתה לפנייתי של היועצת המשפטית של רשות החברות, הגב' דלית זמיר (בת זוגתו של המשנה ליועמי"ש מר ארז קמיניץ) באמצעי התקשורת השונים, בה היא מודיעה כי היא מאמצת את חוות דעתה של הגב' זילבר בניגוד להנחייתי.

במכתבי הקודם הבהרתי כי חוות דעתה של הגב' זילבר מנוגדת לכל חוק ופנייתה הישירה לעובדי רשות החברות היא סוג של פוטש ועבירה משמעתית חמורה ביותר.

אשר על כן, אני מפנה אותך בחזרה למנהליך בפועל, הגב' זילבר, מר קמיניץ ומר מנדלבליט, על מנת שימשכו את טיפולם המסור בהתאם לחוות דעתם, ויספקו לך פתרון הולם לנושא שבנדון.

בברכה,

ח"כ דוד אמסלם
שר הדיגיטל הלאומי
והשר המקשר בין הממשלה לכנסת

העתק:

מר מתניהו אנגלמן, מבקר המדינה

נספח ע/3

העתק מכתבו של המשיב 1 למנהל
רשות החברות הממשלתיות מיום
.28.12.2020

משרד הדיגיטל הלאומי
לשכת השר

ד"ג טבת תשפ"א
28 דצמבר 2020

לכבוד
מר יעקב [ינקי] קוינט
מנהל רשות החברות הממשלתיות

שלום רב,

הנדון: בקשות לחתימותיי על ייפוי כוח לנציגי מדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות.

בהמשך למכתבי מיום 26/12/20 בעניין בקשתך לחתימתי על ייפוי כוח לנציגי המדינה באסיפה כללית שנתית של חברת רכבות ישראל, הריני להדגיש בפניך כי בכל בקשה בנושא זה אני מפנה אותך למנהליך בפועל הגבי זילבר, מר קמינץ ומר מנדלבלויט על מנת שייסקרו לך פתרונות.

אני סמוך ובטוח שהם כבר יכתבו לך חוות דעת משפטית שתיתן מענה לך כפי שהם עשו בכל הנוגע לנבחרת הדירקטורים.

בברכה,

חייכ דוד אמסלם
שר הדיגיטל הלאומי
וחשר המקשר בין הממשלה לכנסת

העתק: מתניהו אנגלמן – מבקר המדינה

נספח ע/4

העתק מכתבה של העותרת למשיב 1

מיום 29.12.2020.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

29 דצמבר 2020; י"ד טבת תשפ"א

לכבוד

הה"כ דודי אמסלם
שר הדיגיטל הלאומי
משרד הדיגיטל הלאומי
ירושלים

הנדון: דרישה למנות את נציגי המדינה בחברות הממשלתיות

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") הרינו מתכבדים לפנות אליך כדלקמן:

1. עניינו של מכתב זה מקורו בפרסומים, לפיהם, סירבת לחתום על ייפוי כוח למינוי נציגי מדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות, כפי שיפורט להלן.
2. ביום 26.12.2020, פורסם כי הודעת למנהל רשות החברות, מר יעקב (ינקו) קוינט, כי אתה מסרב לחתום על ייפוי כוח למינוי נציגי המדינה באסיפה הכללית השנתית של חברת רכבת ישראל, מאחר שאלו העזו לפעול לפי סמכותם, ולנהוג לפי חוות הדעת המשפטית המחייבת מטעם עו"ד דינה זילבר, בכובעה כמשנה ליועץ המשפטי לממשלה.¹
3. כן, ביום 28.12.2020, פורסם כי אתה מסרב לחתום על כל ייפוי הכוח שנדרשים למינוי נציגי מדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות.² זאת, על אף שידוע לך היטב כי ייפוי הכוח שלך נדרש לצורך מינוי נציגים לחברת החשמל, נתיבי גז, חברת נמלי ישראל או מקורות, מאחר שכולן חברות בורסאיות נסחרות אשר הנפיקו אגרות חוב. כאמור, לפי הפרסומים, הרקע לסירובך הוא שרשות החברות העזה לפעול לפי חוות הדעת המחייבת שהוגשה מטעם מוסד היועץ המשפטי לממשלה.
4. התנועה תציין, שסירובך לחתום על ייפוי הכוח, במקביל לדרישותיך לבטל את נבחרת הדירקטורים הממשלתית, למרות חוות דעת של היועץ המשפטי לממשלה ושל מבקר המדינה, נובעות מתוך סיבות עלומות. לפיכך, מתעורר חשש כבד שסירובך נובע מתוך רצונך להתנגח פוליטית עם גורמים ברשות החברות, זאת בזמן שאתה פוגע בגיעה ממשית וכלכלית בחברות

¹ ראה כתבתו של ליאור גוטמן, "בגלל הסכסוך עם משרד המשפטים: אמסלם מונע כינוס אסיפת הרכבת", מיום 26.12.2020, מאתר כלכליסט: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3884057,00.html>.
² ראה כתבתו של ליאור גוטמן, "אמסלם משבית את מינוי נציגי המדינה בחברות הממשלתיות", מיום 28.12.2020, מאתר כלכליסט: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3884446,00.html>.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل The Movement for Quality Government in Israel

הממשלתיות. כפועל יוצא, אתה פוגע בכלל האזרחים במדינת ישראל, אשר נמצאים, בימים אלו ממש, בתקופה קשה ומאתגרת מבחינת כלכלית.

5. ברי, כי עליך לפעול בהתאם לסמכות שניתנה לך, הווה אומר, לחתום על ייפוי כוח לאותם נציגי מדינה, ולא להמשיך לסרב למרות שלטון החוק. התנהלותך חמורה שבעתיים, בהיותך אחת מהדמויות הבכירות ביותר ברשות המבצעת, והרי שאם אתה תסרב להכיר בעקרון שלטון החוק, איך תוכל המדינה לדרוש מאזרחיה למלא אחר הוראות הדין.

6. לפיכך, ולנוכח החשיבות הרבה בייפוי הכוח לנציגי המדינה באסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות, נתכבד לפנות אליך בדרישה כי תחתום על ייפוי הכוח הנדרשים לצורך מינוי נציגים בחברות הממשלתיות. זאת, בהקדם האפשרי.

7. לתגובתכם בהקדם, נודה.

בכבוד רב,

אביתר אילון, עו"ד

מחלקת ליטיגציה מנהלית

התנועה למען איכות השלטון בישראל

תומר נאור, עו"ד

מנהל האגף המשפטי

התנועה למען איכות השלטון בישראל

העתקים:

ד"ר אביחי מנדלבליט, עו"ד – היועץ המשפטי לממשלה

יעקב קוינט, מנהל הרשות החברות הממשלתיות

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר. פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

< sar < sar@digital.gov.il

ג 17:51 29/12/2020

אל: < Evyatar Ayalon < Evyatar@mqq.org.il

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר.

פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

סימוכין: 77058

טופס פנייה ללשכת היועץ המשפטי לממשלה

פרטי הפונה (שדות המסומנים בכוכבית (*) הם שדות חובה)

שם משפחה	שם פרטי	
אילון	אביתר	
מען למשלוח דואר	רחוב	
יישוב	יפו	
מספר בית	מיקוד	תא דואר
208	9136001	36054
טלפון ראשי	טלפון מישני	פקס
02-5000073		02-5000076
דואר אלקטרוני		
evyatar@mqg.org.il		

מענה המשרד יישלח בפקס או בדואר בלבד

פרטי הפנייה (שדות המסומנים בכוכבית (*) הם שדות חובה)

נושא
דרישה למינוי נציגים בחברות ממשלתיות
תיאור המקרה:
שלום רב, אנא קראו את המכתב המצורף. בברכה, אביתר אילון, ע"ד
שורה 1
מסמך
מכתב דרישה למינוי נציגים בחברות ממשלתיות - 12

טופס זה מנוסח בלשון זכר אך מיועד לשני המינים כאחד.
טופס זה מכיל מידע מוגן על פי חוק הגנת הפרטיות.

נספח ע/5

העתק מכתבה העותרת למשיב 1

מיום 5.1.2020.

5 בינואר 2021 ; כ"א בטבת התשפ"א

סומן : 4\200626\20205

לכבוד

חה"כ דודי אמסלם

שר הדיגיטל הלאומי

משרד הדיגיטל הלאומי

ירושלים

הנדון : תזכורת לדרישה למנות את נציגי המדינה בחברות הממשלתיות

סימוכין : מכתבנו מיום 29.12.2020

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן : "התנועה") הרינו מתכבדים לפנות אליך כדלקמן :

1. ביום 28.12.2020 פורסמה כתבתנו של ליאור גוטמן, בה פורסם כי אתה מסרב לחתום על כל ייפוי הכוח שנדרשים למינוי נציגי מדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות.¹ לפי הפרסומים, הרקע לסירובך נובע מתוך כוונתה של רשות החברות לפעול לפי חוות הדעת המחייבת שהוגשה מטעם מוסד היועץ המשפטי לממשלה.

2. אשר על כן, פנינו אליך ביום 29.12.2020, במכתב פנייה בו עמדנו על הפגיעה הממשית והכלכלית בחברות הממשלתיות, ועל כך שפועל יוצא ממנה היא פגיעה בכלל האזרחים במדינת ישראל, אשר נמצאים, בימים אלו ממש, בתקופה קשה ומאתגרת מבחינת כלכלית – וכל זאת, לצורך ניגוח פוליטי גרידא.

3. אשר על כן, דרשנו אז כי תשים קץ להתנהלות בלתי מכבדת זו, לשימוש שאינו ראוי בכוח השררה, ותחתום על המינויים לאלתר.

4. לצערנו הרב, חרף חשיבותו הציבורית הרבה של הנושא, בחרת עד כה להתעלם מפנייתנו. ומפה פנייה נוספת זו.

5. כידוע, בהתאם לסעיף 50(א) לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 (להלן : "חוק החברות הממשלתיות"), אתה נדרש למנות בא כוח להשתתפות בא מטעם המדינה להשתתפות ולהצבעה באספה הכללית של חברה ממשלתית מכוח המניית שהמדינה מחזיקה בהן :

¹ ראה כתבתנו של ליאור גוטמן, "אמסלם משבית את מינוי נציגי המדינה בחברות הממשלתיות", מיום 28.12.2020, מאתר כלכליסט : <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3884446,00.html>.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

"השרים ימנו את בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באספה הכללית של
חברה ממשלתית מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן."

6. זאת מאחר שבהתאם להחלטת הממשלה מס' 56, מיום 7.6.2020, הועברו לך הסמכויות
הנתונות לשר האוצר לפי חוק החברות הממשלתיות.²
7. הוזה אומר, שככל שאתה לא מייפה כוח לנציג מטעם המדינה באספות הכלליות של החברות
הממשלתיות, אתה עובר במפורש על החוק, ובפעולותיך המצוינות לעיל, אתה הופך דבר
חקיקה מטעם כנסת ישראל לאות מתה. כן, מאחר שאתה מסרב להכיר במרותו של החוק,
ושל שלטון החוק, אתה פועל בחוסר סמכות.
8. לפיכך, ולנוכח החשיבות הרבה בייפוי הכוח לנציגי המדינה באסיפות הכלליות של החברות
הממשלתיות, נתכבד לפנות אליך פעם נוספת בדרישה כי תחתום על יפוי הכוח הנדרשים
לצורך מינוי נציגים בחברות הממשלתיות.
9. לתגובתכם בהקדם, נודה.

בכבוד רב,

אביתר אילון, עו"ד

מחלקת ליטיגציה מנהלית

התנועה למען איכות השלטון בישראל

תומר נאור, עו"ד

מנהל האגף המשפטי

התנועה למען איכות השלטון בישראל

העתקים:

ד"ר אביחי מנדלבלויט, עו"ד – היועץ המשפטי לממשלה

יעקב קוינט, מנהל הרשות החברות הממשלתיות

² https://www.gov.il/he/departments/policies/dec56_2020

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 * פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: office@mqg.org.il * Web Site: www.mqg.org.il

Office

מאת:
נשלח:
אל:
נושא:

<sar < sar@digital.gov.il
יום שלישי 05 ינואר 2021 09:36
Office

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר. פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר.
פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

נספח ע/6

העתק חוות דעת היועץ המשפטי
לממשלה מיום 24.1.2021.

היוקץ המשפטי לממשלה

ירושלים, י"א שבט תשפ"א
24 ינואר 2021

מס' מסמך: 004-99-2021-002045
(בתשובה נא לציון מספרנו)

אל:
חבר הכנסת דוד אמסלם, שר הדיגיטל הלאומי

שלום רב,

הנדון: אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות

סימוכין: מכתביר למנהל רשות החברות הממשלתיות, מיום 26.12.2020 ומיום 28.12.2020

1. לאחרונה, הודעת לרשות החברות הממשלתיות (להלן גם: "הרשות") על סירובך לחתום על יפויי כוח לנציגי המדינה באסיפות כלליות של החברות הממשלתיות. ככל שהבנתי משגת, סירוב זה קשור לעמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, הנוגעת למינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות, שהתקבלה בעקבות חוות דעת משפטית בעניין זה, אשר ניתנה על דעתך.
2. אבקש להפנות את תשומת לבך לכך שהודעתך האמורה עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין. למעשה, וכפי שיפורט להלן, כבר נגרמה פגיעה באינטרסים של המדינה כתוצאה מהסירוב למנות באי-כוח לאסיפות הכלליות של שתי חברות שיש בהן בעלי מניות נוספים מלבד המדינה. משכך, ועל מנת למנוע המשך נזקים מעין אלה, הריני לפנות אליך ולהבהיר, כי לפי הדין עליך לקיים את התפקידים המוטלים עליך כשר הממונה על ביצוע חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות" או "החוק"), לרבות בכל הנוגע למינוי באי-כוח לאסיפה הכללית של החברות הרלוונטיות. הכל כמפורט להלן.
3. חוק החברות הממשלתיות מסדיר את האופן שבו הממשלה או מי מטעמה מפעילים את הזכויות הנובעות ממעמדה של המדינה כבעלת מניות בחברות ממשלתיות. בתוך כך, החוק מעניק סמכויות שונות בתחום הניהול והפיקוח על החברות הממשלתיות לשרים כהגדרתם בו, שהם שניים: שר הדיגיטל הלאומי, אשר בעקבות הקמת הממשלה הנוכחית נכנס בנעליו של שר האוצר כשר האחראי על ביצוע החוק, ושר נוסף שנקבע לפי החוק כאחראי לענייניה של החברה המסוימת. כמו כן, החוק מקים את הרשות, שתפקידה, בין היתר, לייעץ ולסייע לממשלה ולשרים בהפעלת סמכויותיהם האמורות.

היזעז המספטי למטסלה

4. בהתאם לדיני החברות, החלטות יסודיות בחיי חברה טעונות את אישורה של האסיפה הכללית שלה, ובהן הסמכות לאשר תיקונים לתקנון החברה, הסדרים בנושא תגמול, ביטוח ושיפוי לנושאי משרה בחברה, אישור מדיניות השכר בחברה, מינוי רואה החשבון המבקר, דיון בנוגע לדו"חות הכספיים של החברה ועוד.
5. כשמדובר בחברה ממשלתית, מורה סעיף 50 לחוק, כי על השרים למנות את בא-כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של החברה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן, ומסמיק את השרים, לאחר התייעצות עם הרשות, לתת לבא-הכוח האמור הוראות בדבר אופן הצבעתו באסיפה הכללית. בהתאם להסדר זה, השרים הרלוונטיים בהתאם לעניין והרשות פועלים, מזה שנים רבות וכדבר שבשגרה, למינוי באי-כוח המדינה באסיפות הכלליות של החברות שבבעלותה. ברמה המעשית, הרשות פונה לשרים עובר לקיומה של אסיפה כללית מסוימת בבקשה למנות עובד רלוונטי מהדרג המקצועי ברשות לשמש כבא-כוח המדינה באסיפה, בצירוף המלצתה המקצועית לשרים לעניין ההוראות שמוצע לתת לבא-הכוח האמור בדבר אופן הצבעתו.
6. למותר לציין, כי ניהולן התקין השוטף של עשרות החברות הממשלתיות הפועלות כיום, על שלל המשימות שהופקדו בידיהן, הוא חיוני למדינה ולמשק. במסגרת זו גם קיום האסיפות הכלליות בחברות אלו כסדרן הוא אינטרס חשוב של המדינה. לתפקיד זה יש חשיבות כאשר המדינה היא בעלת המניות היחידה בחברה הממשלתית – שאז לא ניתן לקיים את האסיפה ללא השתתפות המדינה, ויש לו חשיבות יתרה בחברות שבהן המדינה אינה בעלת המניות היחידה, שכן כאשר המדינה נעדרת מהאסיפה הכללית בחברות אלו עשויים בעלי המניות האחרים לקבל החלטות בניגוד לעמדתה ולטובתה של המדינה כבעלת מניות בהן.
7. כאמור בפתח הדברים, במכתביך שבסימוכין הודעת על סירובך למנות את באי-כוח המדינה לאסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות – תחילה ביחס לאסיפה הכללית השנתית של חברת רכבת ישראל, ולאחר מכן ביחס לאסיפות של חברות ממשלתיות בכלל – וזאת בשל עמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, שהתקבלה כאמור בעקבות חוות דעת משפטית שניתנה על דעתי, אשר עניינה בהליכי בחירה ומינוי של דירקטורים לחברות הממשלתיות.

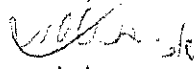
היזעץ המשפטי לממשלה

8. על פי שנמסר לי, לאחר הודעתך הנ"ל, התכנסו ביום 28.12.2020 (במועד נדחה, שנקבע מראש) אסיפות של שתי חברות שהמדינה נמנית על בעלי מניותיהן, המנהלות קרנות השתלמות לעובדים בתחום החינוך. על אף שחתימתו של שר החינוך על יפוי הכוח הנדרשים התקבלה עובר למועד כינוס האסיפות, בהעדר חתימה שלך על יפוי הכוח, הייתה תוצאת הדברים שהמדינה לא התייצבה לשתי האסיפות האמורות, ואושרו בהן החלטות שהרשות המליצה בחוות דעת מקצועית מטעמתה, כי המדינה תצביע נגדן. זאת, בשל עמידתן של ההחלטות בסתירה לאינטרס המדינה וכן להוראות החוק ולכללי ממשל תאגידי תקינים. סירובך המתואר, אשר גרם לאי-התייצבות המדינה לאסיפות האמורות, הביא אפוא לפגיעה בעניינה של המדינה כבעלת מניות בחברות.
9. כמו כן, מזה זמן מה עומד על הפרק הצורך בכינוס האסיפה השנתית של חברת רכבת ישראל, שעל סדר יומה מצויים, בין היתר, הנושאים הבאים: דיון בדו"חות הכספיים של החברה לשנת 2019, מינוי רואה חשבון מבקר, אישורים לעניין שיפוי וביטוח נושאי משרה ועוד. על אף ששרת התחבורה כבר אישרה בחתימתה את מינוי בא-כוח המדינה באסיפה השנתית של חברת הרכבת, בשל הסירוב להפעיל את סמכותך הנ"ל, טרם התאפשר כינוס האסיפה השנתית של החברה ודיון בנושאים שעל סדר יומה. תוצאת הדברים היא, שהחברה לא יכולה לקבל את אישור האסיפה לכל החלטות הנזכרות לעיל. כל זאת, כאשר החברה היא תאגיד מזווח לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לאחר שהציעה איגרות חוב לציבור.
10. בעת הקרובה אמורות להתכנס אסיפות כלליות של חברות ממשלתיות נוספות שפעילותן חיונית למשק, לצורך קבלת החלטות הנדרשות לתפקוד תקין ומיטבי של החברות, ובהן אישור מדיניות תגמול, תנאי שכר והעסקה של יושבי-ראש של חברות, אישור לחברות לתת לנושאי משרה בהן התחייבות לשיפוי והחלטות שוטפות נוספות. מניעת כינוס אסיפות כתוצאה מעמדתך האמורה, עלולה להוביל לפגיעה בחברות נוספות ולפגיעה נוספת בענייניה של המדינה כבעלת מניות בהן.
11. הסירוב לפעול למינוי בא-כוח שיצביעו בשם המדינה באסיפות כלליות של חברות אשר בבעלותה מנוגד לכללי המשפט המנהלי ולציפייה לפעולה תקינה של רשויות השלטון, ובפרט כאשר הדבר נעשה בשל נימוקים שאינם נוגעים לעניין (כמפורט במכתבך שבסימוכין). ודוק: למיטב ידיעתי, לא העלית טענות כלשהן לגופה של ההמלצה המקצועית של הרשות שהועברה אליך בעניין אסיפה כללית זו או אחרת, אלא נימקת את הסירוב אך ורק בעמדתה של הרשות בנושא משפטי שאינו קשור לדיונים באסיפות הכלליות. התנהלות זו, עלולה כאמור להביא לפגיעה באינטרסים של המדינה.

היועץ המשפטי לממשלה

12. לנוכח כל האמור, לפי הדין, אבקש אפוא כי תפעל בהקדם בהתאם לתפקידיך ולסמכויותיך לפי חוק, לרבות מינוי באי-כוח לאסיפות כלליות של חברות ממשלתיות, על מנת שלא ייפגע ניהולן התקין של החברות הממשלתיות, לתכלית שלשמה הוקמו ולהגשמת האינטרס הציבורי המובהק הגלום בהן.

בברכה,

אביחי מנדלבליט

העתק:

חבר הכנסת בנימין נתניהו, ראש הממשלה
חבר הכנסת בני גנץ, ראש הממשלה החליפי
עורך הדין רוז נזרי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
עורך הדין מאיר לוין, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי)
עורכת הדין שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה
עורכת הדין דלית זמיר, היועצת המשפטית של רשות התברות הממשלתיות
עורך הדין דני חורין, ממונה בכיר ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מנהלי)

נספח ע/7

העתק מכתבה של העותרת למשיב 1

מיום 24.1.2021.

24 בינואר 2021; י"א בשבט התשפ"א

סומן : 7\200626\20205

לכבוד

חה"כ דודי אמסלם

שר הדיגיטל הלאומי

משרד הדיגיטל הלאומי

ירושלים

הנדון : תזכורת נוספת לדרישה למנות את נציגי המדינה בחברות

הממשלתיות

סימוכין: מכתבנו מיום 29.12.2020; מכתבנו מיום 5.1.2021.

בשם התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר (להלן: "התנועה") הרינו מתכבדים לפנות אליך כדלקמן:

1. ביום 28.12.2020 פורסמה כתבתו של ליאור גוטמן, בה פורסם כי אתה מסרב לחתום על כל ייפויי הכוח שנדרשים למינוי נציגי מדינה באסיפות כלליות של חברות ממשלתיות.¹ לפי הפרסומים, הרקע לסירובך נובע מתוך כוונתה של רשות החברות לפעול לפי חוות הדעת המחייבת שהוגשה מטעם מוסד היועץ המשפטי לממשלה.
2. אשר על כן, פנינו אליך ביום 29.12.2020, במכתב פנייה בו עמדנו על הפגיעה הממשית והכלכלית בחברות הממשלתיות, ועל כך שפועל יוצא ממנה היא פגיעה בכלל האזרחים במדינת ישראל, אשר נמצאים, בימים אלו ממש, בתקופה קשה ומאתגרת מבחינת כלכלית – וכל זאת, לצורך ניגוח פוליטי גרידא.
3. אשר על כן, דרשנו אז כי תשים קץ להתנהלות בלתי מכבדת זו, לשימוש שאינו ראוי בכוח השררה, ותחתום על המינויים לאלתר.
4. ביום 5.1.2021, פנינו אליך בתזכורת לדרישה כי תחתום על יפויי הכוח הנדרשים לצורך מינוי נציגים בחברות הממשלתיות.
5. לצערנו הרב, חרף השיבותו הציבורית הרבה של הנושא, בחרת עד כה להתעלם מפנייתנו.

¹ ראה כתבתו של ליאור גוטמן, "אמסלם משבית את מינוי נציגי המדינה בחברות הממשלתיות", מיום 28.12.2020, מאתר כלכליסט: <https://www.calcalist.co.il/local/articles/0,7340,L-3884446,00.html>.

התנועה למען איכות השלטון בישראל (ע"ר)

The Movement for Quality Government in Israel الحركة من أجل جودة السلطة في إسرائيل

6. והנה, היום, ב-24.1.2021, היועץ המשפטי לממשלה, ד"ר אביחי מנדלבליט, שלח אליך מכתב שכותרתו "אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות" (להלן: "המכתב"), בו הוא ציין, כי "הודעתך לרשות החברות הממשלתיות על סירובך לחתום על יפויי הכוח, עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלת עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של המדינה כתוצאה מהסירוב למנות באי-כוח לאסיפות הכלליות של שתי חברות שיש בהן בעלי מניות נוספים מלבד המדינה" (שם, בפס' 2).
 7. כן, במכתב צוין כי לאחר הודעתך הנ"ל, ביום 28.12.2020 אסיפות של שתי חברות שהמדינה נמנית על בעלי מניותיהן, ומאחר שלא העברת את יפויי הכוח שלך, המדינה לא התייצבה לשתיהן האסיפות האמורות, וכך יצאה שהמדינה הצביעה כנגד החלטות הללו (שם, בפס' 8). בנוסף, צוין כי ישנו צורך נרחב בכינוס האסיפה השנתית של חברת רכבת ישראל בעניינים רחבי היקף, וללא יפויי הכוח שלך, לא יכולות להתקבל החלטות באסיפה הכללית (שם, בפס' 9).
 8. היועץ המשפטי לממשלה אף ציין כי "בעת הקרובה אמורות להתכנס אסיפות כלליות של חברות ממשלתיות נוספות שפעילותן חיונית למשק, לצורך קבלת החלטות הנדרשות לתפקוד תקין ומיטבי של החברות", וכן, כי "מניעת כינוס אסיפות כתוצאה מעמדתך האמורה, עלולה להוביל לפגיעה בחברות נוספות ולפגיעה נוספת בענייניה של המדינה כבעלת מניות בהן" (שם, בפס' 10; ההדגשות אינן במקור).
 9. לבסוף, ציין היועץ המשפטי לממשלה כי "הסירוב לפעול למינוי באי-כוח שיצביעו בשם המדינה באסיפות כלליות של חברות אשר בבעלותן מנוגד לכללי המשפטי המנהלי ולציפייה לפעולה תקינה של רשויות השלטון, ובפרט כאשר הדבר נעשה בשל נימוקים שאינם לעניין (...) לא העלית טענות כלשהן לגופה של ההמלצה המקצועית של הרשות שהועברה אליך בעניין אסיפה כללית זו או אחרת, אלא נימקת את הסירוב אך ורק בעמדתה של הרשות בנושא משפטי שאינו קשור לדיונים באסיפות הכלליות. התנהלות זו, עלולה כאמור להביא לפגיעה באינטרסים של המדינה" (שם, בפס' 11; ההדגשות אינן במקור).
- מכתבו של היועץ המשפטי לממשלה אליך, "אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות", מיום 24.1.2021, מסומן ומצורף פנספה "א"
10. כפי שצינו בפנינו, כידוע, בהתאם לסעיף 50(א) לחוק החברות הממשלתיות, תשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות"), אתה נדרש למנות בא כוח להשתתפות בא מטעם המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של חברה ממשלתית מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן:

רח' יפו 208, ירושלים 94383 * מנען למכתבים: ת.ד. 4207, ירושלים 91043 * טל: 02-5000073 פקס: 02-5000076
شارع يافا 208، القدس 94383 * العنوان للرسائل: ص.ب. 4207، القدس 91043 * هاتف: 02-5000073 * فاكس: 02-5000076
208 Jaffa St., Jerusalem * Mailing Address: P.O.B.4207 Jerusalem 91043 * Tel: 02-5000073 * Fax: 02-5000076
E-mail: office@magg.org.il * Web Site: www.magg.org.il

"השרים ימנו את בא כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באספה הכללית של חברה ממשלתית מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן."

11. זאת מאחר שבהתאם להחלטת הממשלה מס' 56, מיום 7.6.2020, הועברו לך הסמכויות הנתונות לשר האוצר לפי חוק החברות הממשלתיות.²

12. הווה אומר, שככל שאתה לא מייפה כוח לנציג מטעם המדינה באספות הכלליות של החברות הממשלתיות, אתה עובר במפורש על החוק, ובפעולותיך המצוינות לעיל, אתה הופך דבר חקיקה מטעם כנסת ישראל לאות מתה. כן, מאחר שאתה מסרב להכיר במרותו של החוק, ושל שלטון החוק, אתה פועל בחוסר סמכות.

13. לפיכך, לנוכח החשיבות הרבה בייפוי הכוח לנציגי המדינה באסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות, ולאור חשיבות שלטון החוק, נתכבד לפנות אליך בפעם השלישית בדרישה כי תחתום על יפוי הכוח הנדרשים לצורך מינוי נציגים בחברות הממשלתיות.

14. לתגובתכם בהקדם, נודה.

בכבוד רב,

אביתר אילון, עו"ד

מחלקת ליטיגציה מנהלית

התנועה למען איכות השלטון בישראל

תומר נאור, עו"ד

מנהל האגף המשפטי

התנועה למען איכות השלטון בישראל

העתקים:

ד"ר אביחי מנדלבלויט, עו"ד – היועץ המשפטי לממשלה

יעקב קוינט, מנהל הרשות החברות הממשלתיות

² https://www.gov.il/he/departments/policies/dec56_2020

24.1.2021

דואר - Evyatar Ayalon - Outlook

⏪ השב לכולם ✓ מחק 🗑️ סמן כזבל חסום ...

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר. פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

⋮ → ⏪ ⏩ ↩

<sar < sar@digital.gov.il

א 17:51 24/01/2021

אל: Evyatar Ayalon

S

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר.

פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

השב | העבר

היועץ המשפטי לממשלה

ירושלים, י"א שבט תשפ"א
24 ינואר 2021

מס' מסמך: 004-99-2021-002045
(בתשובה נא לציין מספרנו)

אל:
חבר הכנסת דוד אמסלם, שר הדיגיטל הלאומי

שלום רב,

הנדון: אי-הפעלת סמכויות בתחום החברות הממשלתיות

סימוכין: מכתבין למנהל רשות החברות הממשלתיות, מיום 26.12.2020 ומיום 28.12.2020

1. לאחרונה, הודעת לרשות החברות הממשלתיות (להלן גם: "הרשות") על סירובך לחתום על יפויי כוח לנציגי המדינה באסיפות כלליות של החברות הממשלתיות. ככל שהבנתי משגת, סירוב זה קשור לעמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, הנוגעת למינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות, שהתקבלה בעקבות חוות דעת משפטית בעניין זה, אשר ניתנה על דעתך.
2. אבקש להפנות את תשומת לבך לכך שהודעתך האמורה עומדת בניגוד לחובות ולאחריות המוטלות עליך לפי חוק, ועלולה להביא לפגיעה באינטרסים של מדינת ישראל בחברות שבבעלותה ובתפקודן התקין. למעשה, וכפי שיפורט להלן, כבר נגרמה פגיעה באינטרסים של המדינה כתוצאה מהסירוב למנות באי-כוח לאסיפות הכלליות של שתי חברות שיש בהן בעלי מניות נוספים מלבד המדינה. משכך, ועל מנת למנוע המשך נזקים מעין אלה, הריני לפנות אליך ולהבהיר, כי לפי הדין עליך לקיים את התפקידים המוטלים עליך כשר הממונה על ביצוע חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן: "חוק החברות הממשלתיות") או "החוק", לרבות בכל הנוגע למינוי באי-כוח לאסיפה הכללית של החברות הרלוונטיות. הכל כמפורט להלן.
3. חוק החברות הממשלתיות מסדיר את האופן שבו הממשלה או מי מטעמה מפעילים את הזכויות הנובעות ממעמדה של המדינה כבעלת מניות בחברות ממשלתיות. בתוך כך, החוק מעניק סמכויות שונות בתחום הניהול והפיקוח על החברות הממשלתיות לשרים כהגדרתם בו, שהם שניים: שר הדיגיטל הלאומי, אשר בעקבות הקמת הממשלה הנוכחית נכנס בנעליו של שר האוצר כשר האחראי על ביצוע החוק, ושר נוסף שנקבע לפי החוק כאחראי לענייניה של החברה המסוימת. כמו כן, החוק מקים את הרשות, שתפקידה, בין היתר, לייצג ולסייע לממשלה ולשרים בהפעלת סמכויותיהם האמורות.

היועץ המטפטי לממשלה

4. בהתאם לדיני החברות, החלטות יסודיות בחיי חברה טעונות את אישורה של האסיפה הכללית שלה, ובהן הסמכות לאשר תיקונים לתקנון החברה, הסדרים בנושא תגמול, ביטוח ושיפוי לנושאי משרה בחברה, אישור מדיניות השכר בחברה, מינוי רואה החשבון המבקר, דיון בנוגע לדו"חות הכספיים של החברה ועוד.
5. כשמדובר בחברה ממשלתית, מורה סעיף 50 לחוק, כי על השרים למנות את באי-כוח המדינה להשתתפות ולהצבעה באסיפה הכללית של החברה מכוח המניות שהמדינה מחזיקה בהן, ומסמיך את השרים, לאחר התייעצות עם הרשות, לתת לבא-הכוח האמור הוראות בדבר אופן הצבעתו באסיפה הכללית. בהתאם להסדר זה, השרים הרלוונטיים בהתאם לעניין והרשות פועלים, מזה שנים רבות וכדבר שבשגרה, למינוי באי-כוח המדינה באסיפות הכלליות של החברות שבבעלותה. ברמה המעשית, הרשות פונה לשרים עובר לקיומה של אסיפה כללית מסוימת בבקשה למנות עובד רלוונטי מהדרג המקצועי ברשות לשמש כבא-כוח המדינה באסיפה, בצירוף המלצתה המקצועית לשרים לעניין ההוראות שמוצע לתת לבא-הכוח האמור בדבר אופן הצבעתו.
6. למותר לציין, כי ניהולן התקין השוטף של עשרות החברות הממשלתיות הפועלות כיום, על שלל המשימות שהופקדו בידיהן, הוא חיוני למדינה ולמשק. במסגרת זו גם קיום האסיפות הכלליות בחברות אלו כסדרן הוא אינטרס חשוב של המדינה. לתפקיד זה יש חשיבות כאשר המדינה היא בעלת המניות היחידה בחברה הממשלתית – שאז לא ניתן לקיים את האסיפה ללא השתתפות המדינה, ויש לו חשיבות יתרה בחברות שבהן המדינה אינה בעלת המניות היחידה, שכן כאשר המדינה נעדרת מהאסיפה הכללית בחברות אלו עשויים בעלי המניות האחרים לקבל החלטות בניגוד לעמדתה ולטובתה של המדינה כבעלת מניות בהן.
7. כאמור בפתח הדברים, במכתבין שבסימוכין הודעת על סירובן למנות את באי-כוח המדינה לאסיפות הכלליות של החברות הממשלתיות – תחילה ביחס לאסיפה הכללית השנתית של חברת רכבת ישראל, ולאחר מכן ביחס לאסיפות של חברות ממשלתיות בכלל – וזאת בשל עמדת הרשות בסוגיה אחרת ונפרדת, שהתקבלה כאמור בעקבות חוות דעת משפטית שניתנה על דעתי, אשר עניינה בהליכי בחירה ומינוי של דירקטורים לחברות הממשלתיות.

היועץ המשפטי לממשלה

8. על פי שנמסר לי, לאחר הודעתך הני"ל, התכנסו ביום 28.12.2020 (במועד נדחה, שנקבע מראש) אסיפות של שתי חברות שהמדינה נמנית על בעלי מניותיהן, המנהלות קרנות השתלמות לעובדים בתחום החינוך. על אף שחתימתו של שר החינוך על יפוי הכוח הנדרשים התקבלה עובר למועד כינוס האסיפות, בהעדר חתימה שלך על יפוי הכוח, הייתה תוצאת הדברים שהמדינה לא התייצבה לשתי האסיפות האמורות, ואושרו בהן החלטות שהרשות המליצה בחוות דעת מקצועית מטעמה, כי המדינה תצביע נגדן. זאת, בשל עמידתן של ההחלטות בסתירה לאינטרס המדינה וכן להוראות החוק ולכללי ממשל תאגידי תקינים. סירובך המתואר, אשר גרם לאי-התייצבות המדינה לאסיפות האמורות, הביא אפוא לפגיעה בעניינה של המדינה כבעלת מניות בחברות.
9. כמו כן, מזה זמן מה עומד על הפרק הצורך בכינוס האסיפה השנתית של חברת רכבת ישראל, שעל סדר יומה מצויים, בין היתר, הנושאים הבאים: דיון בדו"חות הכספיים של החברה לשנת 2019, מינוי רואה חשבון מבקר, אישורים לעניין שיפוי וביטוח נושאי משרה ועוד. על אף ששרת התחבורה כבר אישרה בחתימתה את מינוי בא-כוח המדינה באסיפה השנתית של חברת הרכבת, בשל הסירוב להפעיל את סמכותך הני"ל, טרם התאפשר כינוס האסיפה השנתית של החברה ודיון בנושאים שעל סדר יומה. תוצאת הדברים היא, שהחברה לא יכולה לקבל את אישור האסיפה לכל ההחלטות הנוכרות לעיל. כל זאת, כאשר החברה היא תאגיד מדווח לפי חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, לאחר שהציעה איגרות חוב לציבור.
10. בעת הקרובה אמורות להתכנס אסיפות כלליות של חברות ממשלתיות נוספות שפעילותן חיונית למשק, לצורך קבלת החלטות הנדרשות לתפקוד תקין ומיטבי של החברות, ובהן אישור מדיניות תגמול, תנאי שכר והעסקה של יושבי-ראש של חברות, אישור לחברות לתת לנושאי משרה בהן התחייבות לשיפוי והחלטות שוטפות נוספות. מניעת כינוס אסיפות כתוצאה מעמדתך האמורה, עלולה להוביל לפגיעה בחברות נוספות ולפגיעה נוספת בענייניה של המדינה כבעלת מניות בהן.
11. הסירוב לפעול למינוי באי-כוח שיצביעו בשם המדינה באסיפות כלליות של חברות אשר בבעלותה מנוגד לכללי המשפט המנהלי ולציפייה לפעולה תקינה של רשויות השלטון, ובפרט כאשר הדבר נעשה בשל נימוקים שאינם נוגעים לעניין (כמפורט במכתביך שבסימוכין). ודוק: למיטב ידיעתי, לא העלית טענות כלשהן לגופה של ההמלצה המקצועית של הרשות שהועברה אליך בעניין אסיפה כללית זו או אחרת, אלא נימקת את הסירוב אך ורק בעמדתה של הרשות בנושא משפטי שאינו קשור לדיונים באסיפות הכלליות. התנהלות זו, עלולה כאמור להביא לפגיעה באינטרסים של המדינה.

היועץ המשפטי לממשלה

12. לנוכח כל האמור, לפי הדין, אבקש אפוא כי תפעל בהקדם בהתאם לתפקידיך ולסמכויותיך לפי חוק, לרבות מינוי באי-כוח לאסיפות כלליות של חברות ממשלתיות, על מנת שלא ייפגע ניהולן התקין של החברות הממשלתיות, לתכלית שלשמה הוקמו ולהגשמת האינטרס הציבורי המובהק הגלום בהן.

בברכה,

אביחי מנדלבליט

העתק:

חבר הכנסת בנימין נתניהו, ראש הממשלה
חבר הכנסת בני גנץ, ראש הממשלה החליפי
עורך הדין רוז נורי, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט ציבורי-חוקתי)
עורך הדין מאיר לזין, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט כלכלי)
עורכת הדין שלומית ברנע-פרגו, היועצת המשפטית של משרד ראש הממשלה
עורכת הדין דלית זמיר, היועצת המשפטית של רשות החברות הממשלתיות
עורך הדין דני חורין, ממונה בכיר ייעוץ וחקיקה (משפט ציבורי-מנהלי)

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר. פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

<sar < sar@digital.gov.il
17:51 24/01/2021 א S
אל: Evyatar Ayalon

אנו מאשרים בתודה קבלת פנייתך ללשכת שר.
פנייתך תועבר לגורמים הרלוונטיים.

השב העבר

נספח ע/8

העתק הודעה לתקשורת של השר
אמסלם מיום 19.1.2021.

הודעה לתקשורת

התתייחסות שר הדיגיטל הלאומי, חה"כ דודי אמסלם, לתביעה המופרכת של התנועה לאיכות השלטון, בנוגע למשרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות.

בתגובה לתביעה המופרכת והקטנונית של התנועה לאיכות השלטון, בנוגע למשרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות, שלח הערב שר הדיגיטל הלאומי, חה"כ דודי אמסלם, מכתב לרב פרופ' דניאל הרשקוביץ, נציב שירות המדינה, ולגב' מגי קריטנשטיין, עו"ד מנהלת מחלקת תובענות ייצוגיות ודיני עבודה בפרקליטות מחוז ירושלים, ובו ההתייחסות שלו.

לדברי השר אמסלם "קיימת חשיבות ואינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה לאיוש המשרה באופן מידי. למנהל רשות החברות הממשלתיות סמכויות סטטוטוריות שהוטלו עליו בחוק ופעילותו היא בעלת מאפיינים מקצועיים מובהקים.

תביעת התנועה לאיכות השלטון הינה תביעה קנטרנית, מופרכת ומסולפת, אשר הוגשה ממניעים זרים ובאופן סלקטיבי כפונקציה של זהות השר הממנה ולא כפונקציה של תקינות ההליך. התביעה משוללת כל יסוד עובדתי ומשפטי, תוך ניסיון בוטה להטעות את בית הדין. התנועה לאיכות השלטון לא דואגת ל"איכות השלטון", אלא פועלת באופן אקטיבי להחלפת השלטון ומונעת מאינטרסים פוליטיים מובהקים. לא האינטרס הציבורי עומד מאחורי התביעה, אלא מאבק התנועה בעקרון אותו אני מוביל, של שוויון ומתן הזדמנות שווה למועמדים רבים ורחבים מכל קצוות הקשת של החברה הישראלית לאיוש משרות ותפקידים במדינה. מבחינת התנועה לאיכות השלטון, עדיף לשמור את התפקידים הבכירים "לאליטות".

השר אמסלם הוסיף וכתב "לטענת התנועה הליך זה פוגע בשוויון ו"מרסק את אמון הציבור ברשות ואינו סביר באופן קיצוני". אלא, שכלשון המשפט הידוע, כל שנותר לומר בעניין זה הוא- "הפוך גוטה הפוך". התנועה היא שפוגעת בעקרון השוויון. היא מבקשת להעלות את רף הכניסה ולקבוע תנאי סף גבוהים בהרבה מהמקובל, אפילו מאלו שהיו בהליכים קודמים למשרה זו. הכל על מנת לצמצם את קשת המועמדים הראויים, כדי שאותה אליטה עליה מגנה תמשיך לאייש את המשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי. דווקא התנועה לאיכות השלטון היא שמרסקת את אמון הציבור נוכח רצונה לצמצם את מגוון המועמדים ונוכח העובדה כי היא מגישה עתירות ממניעים לא ענייניים ובאופן סלקטיבי. אם השירים הממנים הם דוד אמסלם או מירי רגב, התנועה מוצאת לנכון לעתור. כאשר מדובר במינוי של מר ניוקורן- שר המשפטים לשעבר, התנועה לא עותרת."

השר אמסלם סיכם את מכתבו וכתב "טרם סיום, אתייחס לטרוניות התנועה לאיכות השלטון ביחס לכך שהח"מ לא ענה לפנייתם, תוך שצוין בעזות מצח של ממש כי העתירה הוגשה נוכח כך כי לא התקבלה תגובה מטעמי. ובכן- אין כל חובה שבדין שאענה לפנייתיהם ואין לי כל כוונה גם בעתיד לענות להם. וודאי כאשר כלמטרת הפנייה היא להפריע לי בביצוע תפקידי, וודאי וודאי שעה שאני יודע כי ממילא כל תגובה שאגיב לא תחסוך את הטענות המגמתיות אותן תטען התנועה לאיכות השלטון. אותם האמת לא מבלבלת. שהרי לשיטתם הח"מ- שר במדינת ישראל- הינו בסה"כ- כפי שאמר יו"ר התנועה המהולל בעבר: "בריון קשקשים, רפה שכל וזב חוטם". אין בכוננתי להגיב לפניית של גורמים גזעניים ואינטרסנטים שפועלים לקידום אג'נדה פוליטית מובהקת, תחת כסות ציבורית.

לסיום, אשוב ואדגיש- האינטרס הציבורי מחייב כי הליכי איוש המשרה יימשכו במהירות האפשרית לשם קידום הנושאים הדחופים והבוערים המונחים על שולחנו של מנהל רשות החברות ובעיקרון הליכי הפרטות אשר צפויים להניב לקופת המדינה בתקופת הקורונה סכום של כ-15-18 מיליארדי

ש"ח! לאור האמור במכתבי זה אבקשך להציג עמדותי זו בפני בית הדין ולפעול בנחישות לדחיית התביעה והעתירה על הסף."

<< מצ"ב מכתבו המלא של השר אמסלם, וכן ההתייחסות המפורטת של משרד הדיגיטל הלאומי, כמענה לתביעה.

נספח ע/9

העתק מכתבו של השר אמסלם מיום

.19.1.2021

משרד הדיגיטל הלאומי
לשכת השר

19/01/21

לכבוד	לכבוד
הגב' מגי קריטנשטיין, עו"ד	הרב פרופ' דניאל הרשקוביץ
מנהלת מחלקת תובענות ייצוגיות ודיני עבודה	<u>נציב שירות המדינה</u>
<u>פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)</u>	

שלום רב,

הנדון: משרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות-התייחסות לתביעה המופרכת של התנועה
לאיכות השלטון

קיבלתי את תביעתה המופרכת של התנועה לאיכות השלטון בעניין הליכי ועדת האיתור למשרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות. אבקש כי דבריי האמורים יובאו בפני בית הדין הנכבד.

במצורף למכתבי זה התייחסות פרטנית ומפורטת לתביעה.

בפתח הדברים אדגיש כי קיימת חשיבות ואינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה לאיוש המשרה באופן מיידי. למנהל רשות החברות הממשלתיות סמכויות סטטוטוריות שהוטלו עליו בחוק ופעילותו היא בעלת מאפיינים מקצועיים מובהקים.

ראש הרשות מופקד על הליכי ההפרטות אשר החלו לאחרונה במספר חברות ממשלתיות, לאחר שיתוק ארוך שנכפה לאור מערכות הבחירות ומניעת כינוסה של ועדת השרים לענייני הפרטה. הליכי ההפרטות צפויים להכניס לקופת המדינה סך של כ-15-18 מליארד ₪. עיכוב בהליכי איוש המשרה ימשיך את העיכוב בהליכי ההפרטות. כיום מתנהלת הרשות ללא מנהל והדבר גורם לנזק אדיר.

הליכי ההפרטה יניבו כאמור עשרות מיליארדים לקופת המדינה, יסייעו להגברת התחרות במשק, לשיפור השירותים הניתנים לאזרחים ולחיזוק הממשל התאגידי בחברות הממשלתיות.

אין צורך להכביר מילים על חיוניות הכנסות אלו בתקופת המשבר הכלכלי הקשה לאור הקורונה. כספים אלו הינם בבחינת חמצן לשיקום והבראת כלכלת המדינה. מהלכי ההפרטה יתרמו לביטחון הלאומי של מדינת ישראל הן בהיבט הכלכלי והן בהיבט הבטחוני ויתרמו אף לקידום שוק ההון הישראלי.

משרד הדיגיטל הלאומי לשכת השר

מיד עם הודעתו של השר ליצמן בדבר המינוי של מי שכהן כמנהל רשות החברות הממשלתיות לתפקיד מנהל רשות מקרקעי ישראל, פניתי לגבי דינה זילבר וביקשתי לפעול למינוי מנהל רשות חדש באופן מיידי וזאת לאור הצורך הדחוף במינוי קבוע למשרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות. משרה זו הינה פטורה ממכרז באופן מלא עפ"י החוק ולא נדרשים תנאי סף בדין לשם מינוי אדם שהשר סבור כי הוא ראוי למילוי המשרה, זאת בכפוף לאישור ועדת המינויים אשר בוחנת את התאמתו על פי אמות מידה כלליות הנוגעות לניסיון בעשייה דומה, השכלה ועיסוקים בתחומים רלוונטיים, תכונת אישיות ועוד (ראו נוהל הצעת שר למינוי מועמד).

לאור רצוני להרחיב את מעגל המועמדים הפוטנציאליים מחד, ולאור בקשת נציב שירות המדינה, הסכמתי להחיל על ההליך ועדת איתור וולונטרית. זאת היה אף בכפוף להצהרה של הגבי זילבר בשיחותינו שנערכו בעניין עוד טרם פיזור הכנסת והיצאה לבחירות, כי איוש המשרה- גם באמצעות הליך ועדת איתור- יהא זריז ביותר ויקח לכל היותר כחודש. מאז עברו למעלה מחודשיים וההליך טרם הסתיים.

תביעת התנועה לאיכות השלטון הינה תביעה קנטרנית, מופרכת ומסולפת, אשר הוגשה ממניעים זרים ובאופן סלקטיבי כפונקציה של זהות השר הממנה ולא כפונקציה של תקינות ההליך. התביעה משוללת כל יסוד עובדתי ומשפטי, תוך ניסיון בוטה להטעות את בית הדין.

התנועה לאיכות השלטון לא דואגת ל"איכות השלטון", אלא פועלת באופן אקטיבי להחלפת השלטון ומונעת מאינטרסים פוליטיים מובהקים. לא האינטרס הציבורי עומד מאחורי התביעה, אלא מאבק התנועה בעקרון אותו אני מוביל, של שוויון ומתן הזדמנות שווה למועמדים רבים ורחבים מכל קצוות הקשת של החברה הישראלית לאיוש משרות ותפקידים במדינה.

מבחינת התנועה לאיכות השלטון, עדיף לשמור את התפקידים הבכירים "לאלטות".

כאמור, משרת מנהל/ת רשות החברות הממשלתיות הינה משרה הפטורה בפטור מלא מחובת מכרז בהתאם לחוק החברות הממשלתיות, להחלטת ממשלה 345 ולהוראות התקשיר. יחד עם זאת, הסכמתי, בתיאום עם הגבי דינה זילבר ולאור בקשת נציב שירות המדינה בנושא זה, לפעול לאיוש משרה זו בדרך של ועדת איתור וולונטרית ובלבד שההליך יסתיים תוך זמן קצר ביותר- כחודש- לאור הדחיפות באיוש המשרה.

במסגרת זו ביקשתי לאפשר למגוון גדול של מועמדים טובים וראויים להתמודד לתפקיד, תוך שימת דגש על ההיבטים המקצועיים הנדרשים לצורך מילוי המשרה, והכל על מנת לקדם את השוויון ולפתוח את שערי שוק העבודה הציבורי לתחרות אמיתית.

משרד הדיגיטל הלאומי לשכת השר

ועדת האיתור המקצועית שמונתה תמליץ בפניי על מועמדת/מתוך קבוצה גדולה יותר של מועמדים וברור שיש בכך כדי לתרום לשוויון ולצמצום האפשרות לפגיעה בחופש העיסוק.

למקרא טענות התנועה לאיכות השלטון נראה כי בלבול אחז בה.

לטענת התנועה הליך זה פוגע בשוויון ו"מרסק את אמון הציבור ברשות ואיננו סביר באופן קיצוני". אלא, שכלשון המשפט הידוע, כל שנותר לומר בעניין זה הוא- "הפוך גוטה הפוך".

התנועה היא שפוגעת בעקרון השוויון. היא מבקשת להעלות את רף הכניסה ולקבוע תנאי סף גבוהים בהרבה מהמקובל, אפילו מאלו שהיו בהליכים קודמים למשרה זו. הכל על מנת לצמצם את קשת המועמדים הראויים, כדי שאותה אליטה עליה היא מגנה תמשיך לאייש את המשרות הבכירות ביותר בשירות הציבורי.

דווקא התנועה לאיכות השלטון היא שמרסקת את אמון הציבור נוכח רצונה לצמצם את מגוון המועמדים ונוכח העובדה כי היא מגישה עתירות ממניעים לא ענייניים ובאופן סלקטיבי. אם השרים הממנים הם זוד אמסלם או מירי רגב, התנועה מוצאת לנכון לעתור. כאשר מדובר במינוי של מר ניסקורן- שר המשפטים לשעבר התנועה לא עותרת.

ובמה דברים אמורים?

בהליך דנן, לאחר דיונים מקצועיים וחשיבה על הנדרש ממי שיכהן במשרה לאור אופי התפקיד, סמכויותיו הסטטוטוריות עפ"י החוק והיכולות הנדרשות ממנו, הושם דגש ומיקוד על ניהול מקצועי ונקבע רף של 10 שנים כניסיון מקצועי עם פירוט הנדרש בנושא זה (ניסיון מקצועי בתחומי כלכלה, מסחר, ביקורת/פיקוח על תאגידים ומשפט תאגידי). בהתאמה ולאור כך שהמשרה איננה בעלת אופי ניהולי מובהק (ועם כל הכבוד לתנועה לאיכות השלטון מי שיחליט בנושא זה הוא השר והגורמים הרלוונטיים במשרדו ובנציבות ולא התנועה שתכתוב עניין זה), נקבע הניסיון הניהולי הנדרש ל 3 שנות ניסיון בהתאם למקובל, תוך פירוט של סוגי הניסיון הניהולי הנדרש (ניהול צוות עובדים, ניהול ממשקי עבודה, הובלת תהליכים בין ארגוניים).

זועקת התנועה בעתירה כי בהליך דנן שינו את התנאים והפתיתו תנאים שהיו בהליכים הקודמים לאיוש משרה זו- תנאים הנוגעים לכמות העובדים ולניהול תקציב. התנועה מטעה את בית הדין הנכבד וכרגיל, האמת איננה נר לרגליה! בתנאים הקודמים למשרה זו לא הייתה כל דרישה ביחס לניהול כמות עובדים וכן לא הייתה כל דרישה לניהול תקציב.

משרד הדיגיטל הלאומי לשכת השר

אם תנאי המשרה כפי שנקבעו בהליך דגן כל כך "צורמים" ומעידים כפי שסבורה התנועה כי הם מחשידים (שוב טענות בעלמא ושקריות), הרי הייתה אמורה התנועה לרוץ לפתחו של בית הדין ולעתור ולזעוק בכל הליך איוש משרה כזה שבו מופיעים תנאי סף כל כך נמוכים לשיטתה.

ובכן, מסתבר שתלוי מי השר הממנה.

האם יכול להיות ש"נעלם" מעיני התנועה התנאים להליכי איתור משרת פרקליט המדינה?

פרקליט המדינה עומד בראש פרקליטות המדינה, מנהל כ-2000 עובדים ואחראי על תפקודה של הפרקליטות על כל יחידותיה ומשרתו בכירה יותר ממנהל רשות החברות- לשיטת התנועה לאיכות השלטון היינו מצפים לראות בתנאי הסף למשרת פרקליט המדינה דרישה לניסיון ניהולי מובהק מהרמה הגבוהה ביותר ולכל הפחות דרישה לניסיון ניהולי של מספר שנים נכבד ביחס למאות עובדים. אלא שעיון בנוסח תנאי הסף לפרקליט המדינה מגלה שאין כל דרישה לניסיון ניהולי ולו מינימלי!!! פשוט כלום. לא תקציב, לא ניהול עובדים, לא כמות שנים לניהול, לא ניהולי ולא ניהולי בכיר. כלום.

לקרוא ולא להאמין!

והאם יכול להיות שנעלם מעיני התנועה לאיכות השלטון כי למשרת המשנה לפרקליט המדינה, שאף היא ברמת בכירות גבוהה יותר ממנהל רשות החברות הממשלתיות, שאחראי על כל הפעילות בתחום האכיפה הכלכלית ועשרות הפרקליטים והחוקרים בתחום זה- גם אין אף דרישה לניסיון ניהולי ולו מינימלי??!

והאם יכול להיות שנעלם מעיני התנועה לאיכות השלטון התנאים שנדרשו לגבי משרת ראש רשות התאגידים במשרד המשפטים? ראש רשות התאגידים מנהל ומשמש כרשם העמותות, החברות, ההקדשות, המפלגות ועוד, תחתיו כ-200 עובדים, תקציב גבוה משמעותית מזה של ראש רשות החברות הממשלתיות והוא אחראי על פעילות של עשרות אלפי גופים ציבוריים עם פעילות כלכלית של מיליארדי ₪ ומאות אלפי עובדים.

באופן מפתיע, התנועה לאיכות השלטון לא סברה כי יש בעיה כלשהיא עם תנאי הסף שנקבעו שם, למרות שהם דומים עד כמעט זהים (בשינויים הנדרשים לאור השונות באופי המשרה והיקף העובדים) למשרת ראש רשות החברות הממשלתיות.

שם נקבע ניסיון מקצועי של 7 שנים (ברשות החברות הממשלתיות נדרש 10 שנים), שם נקבע תחת ניסיון ניהולי- 3 שנים (בדיוק כמו שנקבע ברשות החברות הממשלתיות), ניהול היררכי של צוות עובדים-10 (זאת ביחס ל-250 עובדים! כאשר ברשות החברות כ-70 עובדים ונדרש בה ניסיון של 5

משרד הדיגיטל הלאומי לשכת השר

עובדים), ניהול ממשקי עבודה והובלת תהליכים ושינויים בין ארגוניים (בדיוק כמו שנקבע ברשות החברות).

גם במשרה זו לא דרש משרד המשפטים תנאים הנוגעים לניהול תקציב ותנאים הנוגעים לניהול בכיר. היכן הזעקות של התנועה לאיכות השלטון?

חיפוש מעמיק אחר עתירה שהגישה התנועה לאיכות השלטון נגד משרד המשפטים בקשר עם תנאי הסף למשרה זו, לא העלה דבר, באופן שאיננו מפתיע.

והאם יכול להיות שנעלם מעיני התנועה התנאים שנדרשו ע"י **משרד המשפטים בכל הנוגע למשרת מנהל הרשות להגנת הפרטיות?** שם נקבעה דרישה מקצועית של 7 שנים (ברשות החברות-10), וניסיון ניהולי של 3 שנים (כמו ברשות החברות) של- ניהול צוות עובדים -לפחות 3 (בדיוק כמו ברשות החברות), ניהול ממשקי עבודה והובלת שינויים מול גורמים (בדיוק כמו ברשות החברות).

הפלא ופלא, גם פה שום עתירה לא הוגשה ע"י התנועה לאיכות השלטון ושום זעקה לא נזעקה על ידה. מעניין כי כאשר מדובר במשרה המצויה תחת סמכות המינוי של השר דוד אמסלם ובה תנאים כמעט זהים ואפילו מחמירים יותר אצה רצה התנועה להגיש עתירות סרק תוך ניסיון בוטה להפריע לעבודת הח"מ ועבודת הממשלה.

הרי התנועה לאיכות השלטון יודעת היטב כי גורלה של תביעה זו תהא בדיוק כמו של התביעה שהוגשה נגד המינוי של השרה מירי רגב בנושא **מנהל הרשות הארצית לתחבורה ציבורית**.

גם שם עתרה התנועה עתירת סרק נגד הליך מינוי שהחל. גם שם העלתה טענות סרק שקריות ומגמתיות. בית הדין דחה את עתירתם ואף חייב אותם להוצאות לדוגמא.

בקשת התנועה לאיכות השלטון לבטל את ההוצאות שהוטלו עליה סורבו בהחלטה של ביה"ד תוך שהוא מדגיש כי:

י"אכן עסקינן בעותרת ציבורית אך המצומה ביתר שאת הימנה כי תהא ערה לגיבוש טענות ענייניות ללא הטרחת המשיבים בטענות שנעדרות תשתית עובדתית וללא השחתת זמן שיפוטי- שאף אלה ענייניו של הציבור."

סרם סיום, אתייחס לטרוניות התנועה לאיכות השלטון ביחס לכך שהח"מ לא ענה לפנייתם, תוך שצוין בעזות מצח של ממש כי העתירה הוגשה נוכח כך כי לא התקבלה תגובה מטעמי.

משרד הדיגיטל הלאומי
לשכת השר

ובכן- אין כל חובה שבדין שאענה לפניוניהם ואין לי כל כוונה גם בעתיד לענות להם. וודאי כאשר כל מטרת הפנייה היא להפריע לי בביצוע תפקידי, וודאי וודאי שעה שאני יודע כי ממילא כל תגובה שאגיב לא תחסוך את הטענות המגמתיות אותן תטען התנועה לאיכות השלטון. אותם האמת לא מבלבלת. שהרי לשיטתם הח"מ- שר במדינת ישראל- הינו בטה"כ- כפי שאמר יו"ר התנועה המהולל בעבר: "בריון קשקשים, רפה שכל וזב חוטם"¹.

אין בכוונתי להגיב לפניו של גורמים גזעניים ואינטרסנטים שפועלים לקידום אג'נדה פוליטית מובהקת, תחת כסות ציבורית.

לסיום, אשוב ואדגיש- האינטרס הציבורי מחייב כי הליכי איוש המשרה יימשכו במהירות האפשרית לשם קידום הנושאים הדחופים והבוערים המונחים על שולחנו של מנהל רשות התברות ובעיקרן הליכי ההפרטות אשר צפויים להניב לקופת המדינה בתקופת הקורונה סכום של כ 15-18 מליארדי שח!

לאור האמור במכתבי זה אבקשך להציג עמדתי זו בפני בית הדין ולפעול בנחישות לדחיית התביעה והעתירה על הסף.

לוט למכתבי זה התייחסות מפורטת ומקצועית לתביעה.

בברכה,

ח"כ דוד אמסלם

שר הדיגיטל הלאומי

והשר המקשר בין הממשלה לכנסת

העתק:

מר אשר ביטון, מנכ"ל משרד הדיגיטל הלאומי.

¹ דברים שאמר אליעד שרגע בהפגנת השמאל בתל אביב ב3/18.